

SeutuData'20

Ohjeet ja kuvaukset

Sisällysluettelo

- Tiivistelmä
- 1 Johdanto
- 2 Käyttöehdot ja tietosuojalainsäädäntö
 - 2.1 Julkaisuluvat ja lähdemerkinnät
 - 2.2 Käyttöoikeusryhmät
- 3 Avoin data
 - 3.1 HSY:n avoin data
 - 3.2 Avoimen datan julkaiseminen
 - 3.2.1 Avoimen datan lisenssi CC 4.0 BY
- 4 Koordinaattijärjestelmät ja tiedostomuodot
- 5 SeutuData-rekisterit
 - 5.1 Rekisterikohteiden esitys kartalla
 - 5.2 Kiinteistöt
 - 5.3 Rakennukset
 - 5.4 Rakennustasoinen väestö
 - 5.5 Asemakaavat
 - 5.6 Kaavayksiköt
 - 5.7 Yritykset, julkisyhteisöt ja niiden toimipaikat
 - 5.7.1 Yritykset ja niiden toimipaikat
 - 5.7.2 Julkisyhteisöjen toimipaikat
 - 5.7.3 Yritysaineistoon liittyviä käsitteitä
- 6 SeutuRAMAVA
 - 6.1 SeutuRAMAVAn tietojen julkaiseminen
 - 6.2 SeutuRAMAVAn kaavayksiköt
 - 6.3 Varantolaskennan perusteet
 - 6.4 Lisärakentamisoikeuden arviointi
 - 6.5 Varantojen yleistetyt käyttötarkoituluokat
 - 6.6 Tarkennettu omistajaluokitus
- 7 Rekistereiden ja SeutuRAMAVAn tietokuvaukset
 - 7.1 Tietokuvausten käyttö
 - 7.2 Esimerkki tietokuvausten käytöstä
- 8 SeutuData-suunnitteluaineistot
 - 8.1 Seudullinen väestöennusteaineisto (tulossa)
 - 8.2 Seudulliset tulotasotiedot
 - 8.3 Seudullinen koulutusrakenneaineisto
 - 8.4 Oppilaaksiottoalueet
 - 8.5 Pääkaupunkiseudun palvelupisteet
 - 8.6 Työssäkäyntitilasto
 - 8.7 Joukkoliikennelinjat- ja pysäkit
 - 8.8 Joukkoliikennesuunnitelmat
 - 8.9 Liityntäpysäköinti
 - 8.10 Kaupunkipyöräasemat
 - 8.11 Liikennemäärät (Uusimaa)
 - 8.12 Tukesin valvomat kemikaali- ja räjähdekohteet
 - 8.13 Äänestysalueet
- 9 SeutuData-kartat
 - 9.1 Seutukartta
 - 9.2 Pääkaupunkiseudun opaskartta
 - 9.3 Suomen kuntajako
 - 9.4 Postinumeroalueet Suomi
 - 9.5 Pääkaupunkiseudun postinumeroalueet
 - 9.6 Kaupunginosat
 - 9.7 Maastotietokanta
 - 9.8 Digiroad
- 10 Latauspalvelu
- 11 Rajapintapalvelut
- 12 Yhteystiedot ja palaute
-
- Kuva sisällysluettelo
- Taulukko sisällysluettelo
 - Yhteystiedot
 -

Tiivistelmä

SeutuData on Helsingin seudun ympäristöpalveluiden kerran vuodessa tuottama paikkatietoaineistojen kokoelma, jota on julkaistu vuodesta 1997 alkaen. Aineistokokoelma sisältää ajankohtaiset ja keskeisimmät pääkaupunkiseudun suunnittelua palvelevat rekisteri-, kartta- ja suunnitteluaineistot. SeutuDaten käyttö vaatii käyttöluvan.

SeutuData aineistot soveltuvat erinomaisesti mm. tausta- ja teemakarttojen luomiseen sekä suunnittelun, tutkimuksien ja analyysien avuksi. Myös historialliset tarkastelut ovat mahdollisia pitkän aikasarjan johdosta.

SeutuData'20 ohjekirjassa on kuvailtuna kaikki aineistopakettien aineistot ja yleiset ohjeet aineistojen käyttöä varten. Lisäksi rekisteriaineistoille on tehty omat tarkemmat tietokuvaukset, joista löytyy jokaiselle yksittäiselle muuttujalle tarkemmat ominaisuustiedot.

Raportin tiedot

Julkaisija:
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Julkaisun nimi:
SeutuData'20 - Ohjeet ja kuvaukset

Asiasanat:
pääkaupunkiseutu

Kieli:
fi

Sivuja:
14

Lisätiedot
SePe-päivystys, puh. 045 657 5580 sepe@hsy.fi

1 Johdanto

SeutuData on Helsingin seudun ympäristöpalveluiden kerran vuodessa tuottama aineistokokoelma, jota on julkaistu vuodesta 1997 alkaen. Aineistokokoelma sisältää ajankohtaiset ja keskeisimmät pääkaupunkiseudun suunnittelua palvelevat rekisteri-, kartta- ja suunnitteluaineistot. (SeutuData-aineistoja ei ole tuotettu vuosina 2004-2007.)

Rekisteriaineistot sisältävät laadukasta ja harmonisoitua ominaisuus- ja sijaintitietoa:

- kiinteistöistä
- rakennuksista
- rakennustasoisesta väestöstä
- asemakaavoista
- kaavayksiköistä sekä
- yrityksistä ja niiden toimipaikoista.

SeutuDaten rekisteriaineistot ovat peräisin HSY:n ylläpitämästä Seudullisesta perusrekisteristä eli SePestä. SePen tiedot päivittyvät kuntien rekistereistä kahden viikon välein ja ovat laadultaan harmonisoitua sekä seudullisesti yhtenevää. SePen ajantasaisia tietoja voi tarkastella HSY:n ylläpitämässä SeutuRuutu-palvelussa (seuturuutu.hsy.fi). Palvelu on [luvanvarainen](#).

SeutuDaten rekisteriaineistoja täydentävät aineistopakettien monipuoliset kartta- ja suunnitteluaineistot, jotka toimivat hyvin yhdessä muiden SeutuData -aineistojen kanssa. Kartta- ja suunnitteluaineistot soveltuvat mm. tausta- ja teemakarttojen luomiseen sekä suunnittelun, tutkimusten ja analyysien avuksi.

Tässä ohjekirjassa on yleiset ohjeet aineistojen käyttöä varten sekä aineistojen tarkemmat kuvailutiedot. Lisäksi rekisteriaineistoille ja SeutuRAMAVALLE on tehty oma tarkempi tietokuvaus-pdf, josta löytyy jokaiselle muuttujalle kuvaukset ominaisuustiedoista ja sisällöstä.

HSY ei vastaa aineistojen tuottajien rekistereissä olleista tai rekisterien ylläpidossa syntyneistä virheistä tai puutteista tai karttatietojen virheistä. Seudullisessa perusrekisterissä eri kuntarekistereistä kootut tiedot on harmonisoitu seudullisesti. SeutuDaten tietojen laatu on lähtökohtaisesti sama kuin kuntien ja kartantuottajien omassa tietorekisterissä, joista tiedot on poimittu.

SeutuData-aineistoja jaetaan:

- palvelimen
- latauspalvelun
- rajapintapalvelun sekä
- tiedostonsiirtopalvelun kautta (lähinnä tutkimus- ja konsulttikäyttö).

Latauspalvelu ja palvelinkäyttö mahdollistavat aineistotoimitusten helppouden. Latauspalvelussa on saatavilla kaikki 1997 lähtien tuotetut SeutuData-aineistot. Latauspalvelu toimii osana SeutuRuutu-sovellusta (ohje kirjan lopussa). Vuosittaisten SeutuData-aineistopakettien palvelinkäyttö on mahdollista niissä organisaatioissa, joissa on nimetty palvelinyhdyshenkilö. Rajapintapalvelun kautta saat SeutuDaten rekisteriaineistot ajantasaisina, sillä tiedot päivittyvät kahden viikon välein (ohje kirjan lopussa).

Palautte ja kyselyt

SeutuDatasta ja seudullista suunnittelua palvelevia paikkatietoaineistoja kehitetään käyttäjiltä saadun palautteen ja kehitysehdotusten pohjalta. Tavoitteenamme on tuottaa keskeiset suunnittelua palvelevat paikkatiedot korkealaatuisina, seudullisesti yhtenäisinä ja helposti käyttöönotettavina. Isoissa rekisterimassoissa on aina yksittäisiä virheitä, jotka löytyvät vain aineistoja käyttämällä. Otamme mielellämme vastaan havaintoja aineistoista löytyneistä epäselvyyksistä ja opastamme aineistojen käytössä.

HSY:n Seutu- ja ympäristötiedossa tehdään tilauksesta myös räätälöityjä tietopalvelupaimintoja Seudullisesta perusrekisteristä. Tällöin laskutus perustuu pääkaupunkiseudun kuntien yhdessä sopimaan rekisterihinnastoon luovutushinnoista. HSY tulouttaa rekisteritiedoista saadut tulot pääkaupunkiseudun kunnille.

SeutuDataan tai muihin seudullisiin paikkatietoihin liittyviä kysymyksiä voi esittää puhelimitse tai sähköpostitse. Kysymyksiin vastaavat virka-aikaan HSY:n seudullisten paikkatietojen parissa työskentelevät henkilöt.

SePe-puhelin: 045-6578850

SePe-sähköposti: sepe@hsy.fi

Aiemmin julkaistut SeutuData-aineistot

SeutuDaten hakemistorakenne on pysynyt vuosien saatossa samankaltaisena, mutta aineistosisältö vaihtelee hieman vuosittain. Mikäli tarvitset aiemmin julkaistuja SeutuData-aineistoja, voit käydä tutustumassa aineistoihin [HSY:n verkkosivuilla](#). Vanhojen aineistojen käyttöoikeutta haetaan SeutuData-käyttöoikeuslomakkeella. Palvelin- ja latauspalvelukäyttäjät ovat automaattisesti oikeutettuja vanhojen SeutuData-aineistojen arkistoihin. Latauspalvelusta löydät kaikki tuotetut SeutuData-aineistot.

2 Käyttöehdot ja tietosuojalainsäädäntö

SeutuData-aineistojen käyttöoikeus edellyttää henkilökohtaista ja voimassa olevaa käyttö lupaa. SeutuData:n käyttö lupaa haetaan sähköisessä lupahakemuspalvelussa, johon kirjaututaan sähköisesti tunnistautuen. Lupahakemuspalveluun pääsee HSY:n Seutu- ja ympäristötiedon internetsivuilta osoitteesta www.hsy.fi/seutudata. Haettavat käyttöoikeudet-kohdassa kerrotaan tarkemmin, kenelle ja mihin tehtäviin käyttöoikeus voidaan myöntää. Tietojen saaja vastaa allekirjoituksellaan käyttöoikeusehtojen noudattamisesta. Käyttö luvan hyväksyminen velvoittaa yleisten käyttöehtojen lisäksi noudattamaan tekijänoikeus- ja tietosuojalainsäädäntöä. Mikäli tietokokonelman haltija vaihtaa tehtäviä tai SeutuData:n käyttötarve päättyy, tulee aineisto poistaa käytöstä ja palauttaa HSY:lle.

SeutuData:n käyttöoikeus on aina henkilökohtainen, eikä käyttöoikeutta aineistoihin saa luovuttaa eteenpäin ilman aineiston tuottajan lupaa. Aineiston levittäminen ja myyminen eteenpäin on kiellettyä. Käyttöoikeus oikeuttaa kuitenkin yleensä muunnelman tekemiseen, kuten kartan muokkaamiseen. Jokainen toiselta lainattu teksti, kuva tai muu teos, on toisen omistama tuote ja sen julkaiseminen vaatii luvan (ks. [2.1 Julkaisuluvat ja lähdemerkinnät](#)). Kaikkien aineistojen julkaiseminen, myös muunneltujen aineistojen ja rekisteritietojen julkaiseminen vaatii lähdemerkinnän. Tietojen julkaisemisessa tulee julkaisulupien lisäksi huomioida tietosuojalainsäädännön (EU:n tietosuoja-asetus GDPR) ja tietojen omistajien antamat rajoitteet. Ne on kerrottu myöhemmin tässä ohjekirjassa kunkin aineiston kuvauksen yhteydessä. Aineistojen kuvauksissa kerrotaan myös, edellyttääkö aineisto julkaisuluvan käyttöä vai sovelletaanko sen yhteydessä avoimen datan käyttöehtoja. Avoimien aineistojen julkaisemisesta lisää kohdassa [3 Avoin data](#).

Tietosuojalainsäädäntö

EU:n yleinen tietosuoja-asetus (GDPR) ja uusi tietosuojalaki ovat astuneet voimaan vuonna 2018. Tietosuojalainsäädäntö laajensi henkilötiedon määritelmää. *"Henkilötietoja ovat sellaiset tiedot, joiden perusteella henkilö voidaan tunnistaa suoraan tai välillisesti esimerkiksi yhdistämällä yksittäinen tieto johonkin toiseen tietoon, joka mahdollistaa tunnistamisen. Henkilö voidaan tunnistaa esimerkiksi nimen, henkilötunnuksen tai jonkin hänelle tunnusomaisen tekijän perusteella."* SeutuData:n rekisteritiedoista henkilötiedoksi katsotaan mm. rakennustasoinen väestöaineisto sekä yritys- ja toimipaikka-aineisto. Jos käytät henkilötietoa tai välillisesti muodostuvaa henkilötietoa, toimit henkilötiedon käsittelijänä. *"Henkilötietojen käsittelijäksi kutsutaan rekisterinpitäjästä ulkopuolista tahoa, joka käsittelee henkilötietoja rekisterinpitäjän lukuun."* Lisätietoa tietosuojalain ja ajankohtaiset ohjeet saat tietosuojavaltuutetun toimiston ylläpitämältä sivustolta www.tietosuoja.fi.

2.1 Julkaisuluvat ja lähdemerkinnät

Suomessa tekijänoikeus syntyy tekijänoikeuslain perusteella tekijälle, joka luo kirjallisen tai taiteellisen teoksen, kuten kartta-aineiston. Tekijänoikeus aineistoon ilmaistaan Copyright-merkinnällä ©. Lupaa teoksen jälkikäyttöön haetaan copyright -merkinnän takana olevalta aineiston tuottajalta. Aineistojen käyttöoikeus perustuu niistä hankittaessa erilaisiin sopimuksiin ja lisensseihin.

Kartta-aineistojen viranomaiskäyttö SeutuData:lta on vapaata tutkimuksessa ja sisäisessä tiedottamisessa. Karttojen julkaiseminen julkaisuissa, kirjoissa, esitteissä, lehdissä, mainoksissa, muiden karttojen pohja-aineistona tai www-sivuilla edellyttää puolestaan lähes aina maksullista julkaisulupaa, ellei data ole avointa. Julkaisulupa kertoo kartta-aineiston alkuperäisen tuottajan, jolla on tekijänoikeus aineistoon. Karttojen julkaisulupa haetaan aineiston tuottajalta, jos teos ei sisälly jo saadun käyttöoikeuden piiriin.

Tuottajan tekijänoikeus kirjataan julkaisuun copyright-merkinnällä ©. Copyright merkintä voidaan liittää karttaan merkinnällä © xx 2020, jossa xx on aineiston tuottaja ja sen perässä vuosiluku, jolloin aineisto on tuotettu. Pohjakartan "pälle" laaditut omat teemat ja niiden oikeudet kuuluvat teeman laatijalle. Laatijan copyright-merkintä voidaan liittää tekijänoikeusmerkinnän yhteyteen, esimerkiksi Pohjakartat: © xx 2020, Teema: © teeman laatija 2020. Aineistojen yhteydessä on valmiit copyright-tasot, joita voi hyödyntää karttoja tehdessä.

Copyright-merkin lisääminen ilman varsinaista lupaa ei oikeuta julkaisemaan aineistoa missään muodossa. Mikäli julkaisu-oikeuden yhteydessä annetaan tapauskohtainen julkaisulupnumero, niin se on liitettävä julkaistavien karttojen tekijänoikeustietojen yhteyteen. Konsultin tuottamissa karttajulkaisuissa on oltava tilaajaorganisaation julkaisuluvan numero, joka koskee vain kyseistä tilaustyötä. Opinnäytteeseen hankittava julkaisulupa on usein ilmainen. Julkaisulupaa tulee kysyä Tilastokeskuksen työssäkäyntitilaston julkaisemisen yhteydessä.

Rekisteri- ja kartta-aineistojä käyttäessä tulee alkuperäinen lähde mainita aina. Rekisteritietojen osalta lähde voidaan mainita esimerkiksi lauseella: "Rekisteriaineistot: Lähde SeutuData'20" ja Tilastokeskuksen rekisteriaineistojä käytettäessä "Lähde Tilastokeskus / SeutuData'20". Kartta- ja suunnittelua-aineistojen yhteydessä lähdeviittaus ja mahdollinen julkaisulupnumero on asetettava karttakuvalle.

2.2 Käyttöoikeusryhmät

Kuntakäyttö

SeutuData luovutetaan pääkaupunkiseudun kuntien työntekijöiden käyttöön työ- ja virkatehtäviin ilman erillistä korvausta. Pääkaupunkiseudun kuntien hallintokunnissa on mahdollista käyttää SeutuDataa palvelimelta sekä latauspalvelusta. Palvelinkäytössä SeutuData tiedot on kopioitu hallintokunnan yhteiselle verkkolevylle, jolle on rajatut käyttöoikeudet. SeutuData-palvelinyhdyshenkilö huolehtii hallintokuntansa verkkolevyn käyttöoikeuksista ja vastaa, että vain SeutuData:n käyttöoikeuden HSY:ltä saaneet henkilöt saavat käyttöoikeuden kyseiseen kansioon. Latauspalvelu puolestaan mahdollistaa haluttujen aineistokokonaisuuksien lataamisen suoraan palvelimelta. Latauspalveluun on haettava henkilökohtaiset tunnukset ja se toimii SeutuRuudun yhteydessä. Mikäli nämä vaihtoehdot eivät sovellu kuntakäyttäjälle, voi hän saada aineistot tiedonsiirtopalvelun kautta.

Konsultti-, opiskelu- ja tutkimuskäyttö

Tietokokonelma voidaan luovuttaa kaupunkien ulkopuoliselle käyttäjälle nimettyyn projektiin konsulttiluovutuksena. Edellytyksenä on, että kaupungin ja käyttäjän välillä on yhteistyöprojekti tai toimeksiantosopimus. Konsulttiluovutuksissa aineiston käytöstä vastaa toimeksiantaja, joka sähköisellä allekirjoituksella puoltaa konsultin hakemaa käyttöoikeudet. SeutuData-palvelinyhdyshenkilö huolehtii hallintokuntansa verkkolevyn käyttöoikeuksista ja vastaa, että vain SeutuData:n käyttöoikeuden HSY:ltä saaneet henkilöt saavat käyttöoikeuden kyseiseen kansioon. Latauspalvelu puolestaan mahdollistaa haluttujen aineistokokonaisuuksien lataamisen suoraan palvelimelta. Latauspalveluun on haettava henkilökohtaiset tunnukset ja se toimii SeutuRuudun yhteydessä. Mikäli nämä vaihtoehdot eivät sovellu kuntakäyttäjälle, voi hän saada aineistot tiedonsiirtopalvelun kautta.

Opiskelu- ja tutkimuskäyttöön SeutuData-aineistot luovutetaan pääkaupunkiseudun rekisteriyhteistyöryhmässä sovitujen tietojenluovutusehtojen mukaisesti. Ehtoihin kuuluu, että tutkimuksella tai opinnäytetyöllä ei saa olla kaupallista rahoitusta. Lupa voidaan kuitenkin myöntää PKS-kuntien, HSY:n ja HSL:n rahoittamiin tutkimuksiin sekä yleishyödyllisiin tutkimuksiin, joihin saadaan esim. tutkimusapurahaa. Opiskelu- ja tutkimuskäyttöön tarkoitettua SeutuData-paketista on poistettu arkaluontoiset aineistot, eli SeutuRAMAVA, työssäkäyntitilasto ja yritys- ja toimipaikkarekisteri (HSY:n ja Tilastokeskuksen välinen sopimus ei salli Tilastokeskuksen aineistojen luovuttamista opiskelu- ja tutkimuskäyttöön.) SeutuRAMAVA-aineistoa voidaan kuitenkin luovuttaa tutkimuskäyttöön, mikäli käyttötarkoitus on erikseen perusteltu.

Opetuskäyttöön tarkoitettussa SeutuDatassa on muutoin samat aineistot kuin SeutuData opiskelu- ja tutkimuskäytössä, mutta rakennustasoista väestöaineistoa ei voida luovuttaa opetuskäyttöön tietosuojasyistä. Rakennustasoinen väestöaineisto on saatavilla avoimen datan kautta ruutuaineistona (www.hsy.fi/avoindata). Kaikki käyttöluvapahakemukset käsitellään harkitusti ja hakemuskohtaisesti. Lisätietoja aineistoluovutuksista opiskelu- ja tutkimuskäyttöön saa ottamalla yhteyttä sepe-päivystykseen (sepe@hsy.fi tai puh. 045 657 88 50).

SeutuData Infra

SeutuData-aineistoja voidaan luovuttaa maksua vastaan tehtäviin, jotka tukevat yhteiskunnan kannalta merkittävien palveluverkkojen ylläpitoa ja suunnittelua. SeutuData Infra sisältää SeutuDaten rekisteriaineistot, SeutuRAMAVAn sekä maksuttomat kartta-aineistot. Väestötiedot, yritys- ja toimipaikkatiedot sekä maksulliset kartta-aineistot eivät kuulu maksulliseen SeutuData infra-aineistopakettiin. Luovutuksen ehtona on, että tietoja saa käyttää vain tarkoin määriteltyyn suunnittelutarkoitukseen, ei esimerkiksi markkinointiin. Tietoja ei myöskään saa luovuttaa kolmannelle osapuolelle. Käyttöoikeuslomakkeen yhteyteen on liitettävä kattava selvitys aineiston käyttötarkoituksesta. Tarkemmat tiedot tuotteen luovutuksesta ja hinnoittelusta saa ottamalla yhteyttä HSY:hyn (sepe@hsy.fi tai puh. 045 657 88 50).

3 Avoin data

Avoin data on maksutonta ja koneluettavaa tietoa, jota kuka tahansa saa käyttää, muokata sekä jakaa edelleen maksutta mihin käyttötarkoitukseen tahansa. Yhä useammat organisaatiot tarjoavat avointa dataa omilla kotisivuillaan, mikä helpottaa aineistojen saatavuutta. Myös SeutuData-aineistopakettiin on sisällytetty muutamia keskeisiä avoimia aineistoja. SeutuDatassa olevia avoimia aineistoja on saatettu muokata hieman alkuperäisestä (mm. poistettu sarakkeita, lisätty kuvaustekniikka), mutta osa datoista on ladattu sellaisenaan verkosta. Avoimia aineistoja voi siis hakea käyttöön myös alkuperäisen tuottajan sivuilta.

3.1 HSY:n avoin data

HSY tarjoaa tuottamaansa avointa dataa kaikkien vapaaseen käyttöön osoitteessa www.hsy.fi/avoindata. Sivuilta löytyy niin taulukko- kuin paikkatietomutoista dataa. Paikkatietomutoiset aineistot löytyvät avoin data -sivujen lisäksi HSY:n avoimesta karttapalvelusta kartta.hsy.fi. Karttapalvelu mahdollistaa aineistojen tarkastelun selaimessa, aineistojen lataamisen käyttäjän haluamalta alueelta sekä karttalinkkien ja tulosteiden tekemisen. Tällä hetkellä karttapalvelusta voi ladata vain vektoriaineistoja. Kaikkia palvelussa esitetyjä aineistoja voi kuitenkin käyttää rajapinnan kautta. Käyttäessäsi aineistoja tutustu niiden tietokuvuksiin sekä lisenssointiin. Avoimia aineistoja lisätään avoimen datan sivuille ja karttapalveluun sitä mukaa kun aineistoja tuotetaan.

HSY:n avoimet rajapintaosoitteet:

WMS: <https://kartta.hsy.fi/geoserver/wms>

WFS: <https://kartta.hsy.fi/geoserver/wfs>

WMTS: <https://kartta.hsy.fi/geoserver/gwc/service/wmts>

Avattujen aineistojen joukosta löytyy myös SeutuData-rekistereihin pohjautuvia avoimia aineistoja, kuten väestö- ja rakennustietoruudukko sekä rakennusmaavarantotietoja vuosilta 1997-2003 ja 2008-. Muita mielenkiintoisia aineistoja palvelussa ovat mm. aurinkoenergia-aineistot, maanpeiteaineisto, vesipostit ja ilmanlaadun mittausasemat.

3.2 Avoimen datan julkaiseminen

Avoimen datan julkaiseminen edellyttää käyttöehtojen mukaista lähdeviittausta. Usein lähdeviittaukseksi riittää viittaus alkuperäisen aineiston tuottajaan. Avointen aineistojen käyttöä ei lähtökohtaisesti ole rajoitettu. Kaikki SeutuDatassa olevat avoimet aineistot noudattavat lisenssiä, joka perustuu Creative Commons-lisenssiin (CC 4.0 BY, Attribution).

3.2.1 Avoimen datan lisenssi CC 4.0 BY

Avoimen datan lisenssi mahdollistaa avoimen datan kopioimisen, levittämisen, näyttämisen ja esittämisen julkisesti. Aineistosta saa luoda johdannaisteoksia, kunhan aineiston tuottajan tai oikeuden omistajan nimi mainitaan asianmukaisesti. Alkuperäisen aineiston omistusoikeus säilyy aineiston tuottajalla.

Lisenssi sallii

- käyttää aineistoa missä tahansa tarkoituksessa, myös kaupallisesti
- muunnella, yhdistellä ja muokata aineistoa sekä luoda sen pohjalta uusia aineistoja
- jakaa, kopioida ja levittää aineistoa edelleen missä tahansa välineessä ja muodossa.

Lisenssin ehdot

- Lisenssinantaja ei voi peruuttaa lisenssin sallimia oikeuksia niin kauan kuin noudatetaan lisenssin ehtoja.
- Nimeä. Sinun on mainittava lähde asianmukaisesti, tarjottava linkki lisenssiin sekä merkittävä, mikäli olet tehnyt muutoksia. Voit tehdä yllä olevan millä tahansa kohtuullisella tavalla, mutta et siten, että annat ymmärtää lisenssinantajan suosittelavan sinua tai teoksen käyttöäsi. Lisenssin myöntäjällä on oikeus pyytää aineiston julkaisijaa poistamaan maininnan aineiston tuottajasta.
- Ei muita rajoituksia. Et voi asettaa sellaisia oikeudellisia ehtoja tai teknisiä estoja, jotka estävät oikeudellisesti muita tekemästä mitään sellaista, minkä lisenssi sallii.

Esimerkki:

Avoimen datan lisenssi voidaan merkitä aineiston tai sitä käyttävän palvelun yhteyteen Seutukartan osalta:

© Helsingin kaupunkimittauspalvelut, alueen kunnat ja HSY, 2020

tai: Sisältää Helsingin kaupunkimittauspalveluiden, alueen kuntien ja HSY:n Seutukartta-aineistoa, 1.1.2020

Mikäli aineistoa on muokattu, on se ilmoitettava seuraavasti:

Seutukartan aineistoa on muokattu.

Kaikkiin lisensseihin sovelletaan Suomen lakia. Aineiston tuottaja voi milloin tahansa muuttaa lisenssin ehtoja tai soveltaa aineistoon eri lisenssiä. Tämän lisenssin ehtoja sovelletaan kuitenkin edelleen niihin aineistoihin, jotka oli lisenssin muuttuessa jo otettu käyttöön.

4 Koordinaattijärjestelmät ja tiedostomuodot

SeutuDatat koordinaattijärjestelmä on pääsääntöisesti ETRS-GK25 (tai ETRS-GK25FIN, EPSG:3879). Kaikki rekisteri- ja suunnitteluaineistot sekä suurin osa kartta-aineistoissa ovat em. järjestelmässä. Jotkin kartta-aineistot ovat kuitenkin koordinaattijärjestelmässä ETRS-TM35FIN (EPSG:3067). Kartta-aineistojen koordinaattijärjestelmät ovat nähtävillä karttakuvauksissa.

Vanhat SeutuDatat ennen vuotta 2012 on alun perin julkaistu kartastokoordinaattijärjestelmässä (KKJ). HSY on muuntanut myös vanhat SeutuDatat ETRS-GK25-järjestelmään ja ne ovat saatavilla SeutuData-latauspalvelusta tai kysymällä sepe@hsy.fi.

MapInfossa käytetyille koordinaattijärjestelmille on monta eri määritystä. Pääkaupunkiseudun kunnat ovat yhdessä sopineet käytettävän määrittelyn. Oikeat määrittelyt MapInfon koordinaattijärjestelmätiedostossa eli Mapinfow.prj:ssa ovat:

```
"ETRS-TM35FIN\p3067", 2024, 115, 7, 27, 0, 0.9996, 500000, 0, -100000, 6000000, 1000000, 8000000
```

```
"ETRS-GK25\p3879", 2024, 115, 7, 25, 0, 1.0, 25500000, 0, 25000000, 6000000, 25999999, 8000000
```

SeutuData-aineistot julkaistaan pääasiassa MapInfon tab-tiedostomuodossa. SeutuCD'16:een asti rekisteriaineistot sekä SeutuRAMAVA-aineisto julkaistiin tabin lisäksi myös dbf-tiedostomuodossa.

SeutuCD'17:sta alkaen kaikki rekisteriaineistot sekä SeutuRAMAVA on julkaistu sekä tab, että ESRIn shape-tiedostomuodossa. Rekisteriaineistoista, jotka sisältävät sekä aluemaisia että pistemäisiä kohteita, on tehty shape-muotoon kaksi erillistä tiedostoa. Näistä toinen sisältää aluekohteet (esim. pks_kii_area.shp) ja toinen sekä pistemäiset että sijainniltaan tuntemattomat kohteet (esim. pks_kii_point.shp). SeutuData'20:sta alkaen myös suunnitteluaineistojen jakelua Esri shape muodossa lisätään.

5 SeutuData-rekisterit

SeutuData-rekisteriaineistot pohjautuvat HSY:n Seudulliseen perusrekisteriin, johon on harmonisoitu kuntarekistereistä poimittuja tietoja. SeutuDataan tietojen laatu on lähtökohtaisesti sama kuin kuntien ja kartantuottajien omassa tietorekisterissä. HSY ei vastaa aineistojen tuottajien rekistereissä olleista tai rekisterien ylläpidossa syntyneistä virheistä, puutteista tai karttatietojen virheistä.

Rekisteriaineistoa voi julkaista esimerkiksi teemakartoissa tai raporteissa summattuna alueisiin (kuten ruudut 250 x 250). Julkaistaessa pelkkiä rakennus- tai asuntotietoja alueella on oltava vähintään 10 rakennusta tai asuntoa. Tietosuojalainsäädäntö edellyttää väestö- ja yritystietojen osalta tarkempia julkaisuehtoja (ks. [5.4 Rakennustasoinen väestö](#) ja [5.7 Yritykset, julkisyhteisöt ja niiden toimipaikat](#)).

SeutuData'20 rekisteriaineistot

Aineisto	Poikkileikkajankoha	Ylläpitäjä	Formaatti	Tuottaminen SeutuDataan	Spatiaalinen tyyppi	Sisältö
Kiinteistöt (pks_kii)	23.12.2020	Kuntien mittausyksiköt	MapInfo, Esri shape	SePe, Helsingin kaupunkimittausyksikkö (geometria)	Pääosin aluemuotoisia. Lisätietoja GEOMETRIA-attribuutista.	Voimassa oleva maarekisterikiinteistö, tonttirekisterikiinteistö, yleinen alue tai yleisen alueen lisäosa.
Rakennukset (pks_rak)	23.12.2020	Kuntien rakennusvalvontayksiköt	MapInfo, Esri shape	SePe	Piste	Valmis rakennus eli rakennus, jolla on muuttokatselmus tehty.
Rakennustasoinen väestö (pks_vaki)	31.12.2020	Väestörekisterikeskus, Kauniaisten kaupunki	MapInfo, Esri shape	Kuntien tietopalveluyksiköt	Piste	Rakennuksittain summattu tieto asukkaiden määrästä, sukupuolesta, kielisyydestä ja iästä.
Asemakaavat (pks_kaa)	23.12.2020	Kuntien kaavoitustoimet ja kaupunkimittaus	MapInfo, Esri shape	SePe, Helsingin kaupunkimittausyksikkö (geometria)	Pääosin aluemuotoisia. Lisätietoja GEOMETRIA-attribuutista.	Lainvoimainen tai vireillä oleva asemakaava tai sen muutos ja sen käsittelyyn liittyvät tiedot.
Kaavayksiköt (pks_kayk)	23.12.2020	Kuntien kaavoitustoimet ja kaupunkimittaus	MapInfo, Esri shape	SePe, Helsingin kaupunkimittausyksikkö (geometria)	Pääosin aluemuotoisia. Lisätietoja GEOMETRIA-attribuutista.	Voimassa tai vireillä oleva kunnan kaavoitustoimessa käytetty kaavoituksen yksikkö (kortteli, korttelin osa, tontti tms.)
Yritykset ja toimipaikat (YrTP, JulkTP)	Vuositilasto 2018	Tilastokeskus	MapInfo, Esri shape	Tilastokeskus, HSY	Piste	Yrityksen, julkisyhteisön sekä sen toimipaikan tunnistetieto ja sijaintitieto sekä tietoja toimialasta, henkilökunnan määrästä, yhteisömuodosta yms.

5.1 Rekisterikohteiden esitys kartalla

SeutuData-rekisterikohteilla on pääsääntöisesti sijaintitieto. Kaikilla rekisterikohteilla on GEOMETRIA-niminen kenttä, jossa kerrotaan kohteen geometrian tyyppi. Aineistoista asemakaavat, kaavayksiköt ja kiinteistöt sisältävät pääosin aluemuotoista sijaintitietoa, joten kohteiden alueellinen ulottuvuus on tarkasteltavissa suoraan sijaintitiedon avulla.

Niille kiinteistöille, kaavayksiköille ja kaavoille, joille aluemuotoista tietoa ei ole saatavissa, on luotu piste kyseisen rekisterikohteen alueelle. Rakennusten, rakennustasoinen väestön sekä toimipaikkojen sijaintitieto on pistemuotoista ja piste sijoittuu rakennuksen keskipisteen läheisyyteen.

Kaikilla rekisterikohteilla ei ole olemassa tunnettua sijaintia alue- eikä pistemuotoisena. Näille kohteille on annettu ominaisuustiedoiksi koordinaattitietokenttiin puuttuvan tiedon arvo eli "999 999 999" ja geometriatyyppi arvoksi "ei". Sijainniltaan tuntemattomat kohteet on kuitenkin viety kartalle pisteinä merialueelle pääkaupunkiseudun tuntumaan koordinaateillaan seuraaviin kohtiin:

Puuttuvien koordinaattien paikat kartalla

Kaupunki	PKOO	IKOO
Espoo	6660225	25514117
Kauniainen	6660225	25514133
Helsinki	6660225	25514102
Vantaa	6660225	25514148
Muut kunnat	6660225	25514178

5.2 Kiinteistöt

Kiinteistöaineisto käsittää maarekisterikiinteistöt, tonttirekisterikiinteistöt, yleiset alueet tai yleisen alueen lisäosat. Aineisto sisältää kiinteistöjen sijainti- ja tunnistetietojen ohella tiedot mm. kiinteistöjen pinta-aloista ja rekisterilajista. Aineistossa ovat mukana ainoastaan voimassa olevat kiinteistöt. Kiinteistön pinta-ala on sen hallintayksiköiden pinta-alojen summa. Kiinteistöjen aluemaiset sijaintitiedot eli kiinteistörajat on poimittu SeutuDataan Espoon, Kauniaisten ja Vantaan osalta kaupunkien kuntarekistereistä ja Helsingin osalta kaupungin WFS-rajapintapalvelusta.

5.3 Rakennukset

Rakennus on erillinen, sijaintipaikkaan kiinteästi tai pysyväisluonteisesti rakennettu, omalla sisäänkäynnillä varustettu rakennus, joka sisältää asumiseen tai muuhun käyttötarkoitukseen tarkoitettua katettua, seinin ulkotilasta tai muista rakennuksista rajoitettua tilaa. Rakennuksiksi ei lueta kevytrakenteisia katoksia. SeutuDataan on poimittu vain valmiit rakennukset, joiden muuttokatselmus on tehty. Tiedot on poimittu rakennuskohtaisina. Rakennuksista on tiedot mm. sijainnista, hallintasuhteesta, rakentamisvuodesta, käyttötarkoituksesta ja pinta-aloista sekä kiinteistä varusteista. Aineistossa on mukana sekä valtakunnallinen pysyvä rakennustunnus (VTJ-PRT) että vanha kiinteistötunnukseen perustuva rakennustunnus (RAKTUN) siinä kattavuudessa kuin se on ollut siitä luovuttaessa vuonna 2015.

Huoneistoista on rakennuskohtaisesti summatut tiedot. Huoneiden lukumäärä, huoneistoala ja huoneistojen lukumäärä on ilmoitettu huoneistotyypeittäin. Huoneiston varustetietoja ei ole kerätty SeutuDataan. On huomioitava, että ennen 1980-lukua valmistuneilla rakennuksilla, joissa ei myöhemmin ole tehty rakennuslupaa edellyttäviä laajennus- tai muutostöitä, suuri osa tiedoista perustuu omistaja- ja rakentajakyselyihin. Tästä johtuen tiedoissa saattaa olla virheitä ja epätarkkuuksia. Helsingin kohdalla tämä koskee ajankohtaa ennen vuotta 1981 ja Espoon kohdalla ajankohtaa ennen vuotta 1984. Helsingin toimisto-, liike- ja asuinkerrostalojen eräät tiedot (mm. kokonaisala) on kuitenkin tarkistettu vuosina 1987–89 vähintään tilastokäyttöön luotettavalle tasolle. Tietokohtainen luotettavuus on kuvattu tietokuvauksissa.

5.4 Rakennustasoinen väestö

Väestöaineisto sisältää rakennuksittain summatut tiedot asukkaiden määrästä, sukupuolesta, äidinkielestä ja iästä sekä tiedot rakennuksen käyttöönottovuodesta ja käyttötarkoituksesta. Aineisto ei sisällä yksittäisten henkilöiden tunnistamistietoja. Laitosväestö on Helsingin ja Vantaan osalta summattu sijainti- ja kantatunnukseen merkittyjen koodien mukaisesti kunnittain. Espoon ja Kauniaisten osalta laitosväestölle on merkitty sijaintitunnukseen puuttuvan tiedon merkki. Laitosväestön koodit ovat haettavissa tietokuvauksista sijaintitunnuksen (STU) kohdalta.

Rakennustasoisen väestön tietolähteenä ovat kuntien tietopalveluyksiköt. Tiedot on kopioitu Väestökisterikeskuksen väestötietojärjestelmästä (VTJ) ja yhdistetty kunnan ylläpitämiin rakennustietoihin. SeutuDatassa oleva rakennustasoinen väestöaineisto poikkeaa SeutuRuudussa käytettävissä olevasta VTJ-aineistosta siten, että SePestä ei ole saatavissa tietoja laitosväestöstä.

Tietosuojalainsäädännön puitteissa SeutuDatassa olevia tietoja ei saa julkaista henkilötietojen osalta tunnistettavassa muodossa. Rakennustasoista väestöaineistoa voi julkaista esimerkiksi teemakartoissa tai raporteissa summattuna alueisiin (kuten ruudut 250 x 250). Julkaistaessa väestötietoja tulee huolehtia, että väestörakennetta ei julkaista niiltä alueilta, joilla asuu 0-99 asukasta. Alue, jossa on vain 0-4 asukasta, tulee poistaa kokonaan julkaistavasta kartasta tai esityksestä.

5.5 Asemakaavat

SeutuDaten kaavatiedot sisältävät sekä vireillä että voimassa olevia asemakaavoja ja niiden muutoksia, maanalaisia kaavoja sekä rakennuskaavoja siltä osin, kun ne vielä ovat asemakaavoina voimassa. Ominaisuustietoina on kaavoista ensisijaisesti kaavan käsittelyyn liittyviä tietoja. Käsittelyprosessin kuluessa kaava voi jakaantua useaksi kaavaksi, josta kukin muodostaa oman kokonaisuutensa siltä osin kuin jatkokäsittelyt ja kaavatilanne ovat samoja.

5.6 Kaavayksiköt

Kaavayksikkö on yhteen asemakaavaan kuuluva, asemakaavaan merkitty kortteli, korttelin osa tai ohjeellinen tontti, kun tonttijako on hyväksytty, tonttijaan mukainen tontti tai kun tontti on merkitty tonttorekisteriin, sen mukainen rekisteritontti. Muulla kuin korttelialueella ja yleiskaava-alueella kaavayksikkö on yhteen kaavaan kuuluva, suljettu ja rajattu, omalla käyttötarkoituserkinnällä erotettu alue (esim. kukin puisto on oma kaavayksikkönsä yhteen kaavaan kuuluvalta osin). Katualueilla kaavayksikkö on risteysten välinen katuosuus tai risteysalue tai kaupunginosan sisältämä koko katualue yhteen kaavaan kuuluvalta osin.

Aineistossa on kaavayksiköiden sijainti- ja tunnistetietojen ohella tiedot yksiköiden pinta-aloista sekä käyttötarkoituksesta ja muista kaavamääräyksistä. Kaavayksiköt kuten kaavatkin poikkeavat muista tietoryhmistä siten, että niissä esiintyy alueellisesti päällekkäistä tietoa, kun voimassa olevan asemakaavan alueella on yksi tai useita kaavamuutoksia vireillä. Alueellinen päällekkäisyys ilmenee muuttujissa YOLO (kaavayksikön olotila) sekä YKLAJI (kaavayksikön kaavalaji), joka ilmaisee vireillä olevan kaavamuutoksen luonnetta. Kaavoituksen ja kiinteistönmuodostuksen prosessiluonne ilmenee rakennuskieltopykälämuuttujassa RKPYY, koska vireillä oleva kaava tai kaavamuutosalue on pääsääntöisesti rakennuskielossa kaavan vahvistumiseen asti ja tästä edelleen, ellei kaavan edellyttämä tonttijako ole voimassa. Tätä tietoa käytettäessä pitää huomioida aineiston poikkileikkausajankohta.

5.7 Yritykset, julkisyhteisöt ja niiden toimipaikat

Yrityksiä, yksityisiä elinkeinonharjoittajia, voittoa tavoittelemattomia yhteisöjä, julkisyhteisöjä ja niiden toimipaikkoja koskevat tiedot kootaan HSY:n ylläpitämään yritys- ja toimipaikka-aineistoon. Yritysten ja yhteisöjen toimipaikka-aineisto kattaa koko Uudenmaan toimipaikat. Myös julkisten toimipaikkojen aineisto tarjotaan samalta alueelta. Uusin aineisto on vuodelta 2018.

Toimipaikka-aineisto sisältää yritysten, julkisyhteisöjen sekä niiden toimipaikkojen tunnistetietoja ja sijaintitietojen ohella toimialaa, henkilökunnan määrää, yhteisömuotoa ym. koskevia tietoja.

[Aineisto on järjestetty kahteen eri tiedostoon:](#)

- yritysten ja voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen toimipaikat (YrTP18)
- kunnalliset ja valtion julkisyhteisöt, jotka eivät ole yrityksiä ja joilla on toimipaikka Uudellamaalla (JulkTP18)

Aineistoissa on pääpiirteissään sama tietosisältö, joten niitä voidaan käyttää yhdessä. Kannattaa kuitenkin huomioida, että julkisyhteisöjen toimipaikka-aineistosta puuttuu tiedot esimerkiksi liikevaihdon suuruusluokasta, arvonlisäverollisuudesta ja muutamasta muusta yritysten toimintaan viittaavista tiedoista. Myös toimipaikkakasite ja henkilöstömäärän ilmoittaminen poikkeavat hieman toisistaan, mikä kannattaa huomioida aineistojen yhteiskäytössä.

Toimipaikka-aineiston tietolähteenä on Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteri. Toimipaikkatietoja tarkistetaan ja täydennetään HSY:ssä. Yritysten toimipaikkojen osoitetieto perustuu moniin eri lähteisiin, joten tiedon alkuperä ja siten myös luotettavuus vaihtelee. Tilastokeskus ei luovuta tietoa osoitelähteestä, joten sen luotettavuutta on vaikea arvioida tarkasti. Suurten yritysten ja toimipaikkojen tieto on pääsääntöisesti luotettavampaa kuin pienten, usein yrittäjien kotiosoitteissa sijaitsevien toimipaikkojen. Suurin yksittäinen toimiala, jolta sijaintitieto puuttuu lähes kokonaan, on alkutuotanto.

Monitoimipaikkaisten yritysten ja yhteisöjen, joilla on enemmän kuin yksi toimipaikka kunnassa, toimipaikka-kohtaiset tiedot henkilöstöstä ovat suuntaa-antavia arvioita. Nämä arvot on tehty toimialakohtaisia keskiarvoja ja Tilastokeskuksen antamaa yrityksen henkilöstömäärää kunnassa -tietoa hyväksikäyttäen. Toimipaikkojen arvioitua henkilöstömäärää ei ole järkevää käyttää tai julkaista yksilöitynä tietoina.

Tietosuojalainsäädännön puitteissa SeutuData-tietoja ei saa julkaista yritys- ja toimipaikkatietojen osalta yksilöivässä muodossa. Yritys- ja toimipaikka-aineisto sisältää yksityisten yrittäjien ja henkilöiden tietoja kuten nimiä ja osoitteita. Tietojen julkaisun yhteydessä henkilö ei saa olla tunnistettavissa. Aineistoa voi julkaista esimerkiksi teemakartoissa tai raporteissa summattuna alueisiin (kuten ruudut 250 x 250).

5.7.1 Yritykset ja niiden toimipaikat

Yritysten tiedot perustuvat Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteriin ja siitä laadittavaan vuositilastoihin. Yritystietorekisteri on Tilastokeskuksen lakisääteisesti ylläpitämä tilastotoimen perusrekisteri, joka sisältää seuraavat yritystyyppitöimipaikkoinen:

- liikeyritykset
- voittoa tavoittelemattomat yhteisöt
- yksityiset elinkeinonharjoittajat

Liikeyrityksiä ja elinkeinonharjoittajia koskevat tiedot vastaavat sisällöltään uutta yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilastoa. Toimipaikkatiedot puolestaan julkaistaan osana alueellista yritystoimintatilastoa. Tilastoon kirjataan sellaiset yritykset ja toimipaikat, jotka ovat toimineet yli puoli vuotta tilastovuonna ja jotka ovat työllistäneet enemmän kuin puoli henkilötyövuotta (esimerkiksi yksi osa-aikainen työntekijä) tai joiden liikevaihto on ylittänyt vuosittain määritellyn tilastorajan (11 196 € vuonna 2015). Vuoden 2013 tiedoista alkaen poimintakriteerinä käytetään myös yrityksen tasetta (yli 170 000 €), mikä toi vuonna 2013 lisää yrityksiä aineistoon verrattuna edellisiin vuosiin. Aineistoon lisätään voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

Muita muutoksia aineistossa ovat kuntien liikelaitosten ottaminen mukaan sekä metsänmyyntitulojen näkyminen yritystoimintana/toimipaikkoina. Metsänomistajat ovat mukana vuoden 2013 aineistosta alkaen, koska silloin poimintaan sisällytettiin alkutuotannon arvonlisävelvolliset. Tämä muutos kannattaa huomioida erityisesti toimialaluokkaa A (alkutuotanto) tarkastellessa.

Tilastokeskus kerää yrityksiä ja toimipaikkoja koskevat tiedot pääasiassa kahdesta lähteestä: verohallinnon rekistereistä ja omista tiedusteluistaan. Verohallinnon rekistereistä saadaan esimerkiksi yrityksen aloitus- ja lopetustiedot, kotikunta ja toimiala uusille yrityksille. Tilastokeskuksen omista tiedusteluista saadaan mm. seuraavat tiedot: henkilöstön määrä, toimiala ja toimipaikkarakenne.

Lisätietoa [Tilastokeskuksen sivulta](#).

5.7.2 Julkisyhteisöjen toimipaikat

Julkisyhteisöjen toimipaikkoja ovat valtion ja kunnallisen alan toimipaikat, jotka eivät ole yrityksiä. Tietosisältö on näiden osalta suppeampi kuin yritysten osalta ja mm. henkilöstön määrittely on poikkeava. Myöskään toimipaikkakäsitteen määrittely ei ole vakiintunut.

Valtion toimipaikkatiedot perustuvat Tilastokeskuksen julkisyhteisöistä ylläpitämiin tietoihin. Henkilöstöä koskevat tiedot ovat pääsääntöisesti poikkileikkaustietoa vuoden lopun työsuhteiden lukumääristä työsuhteen laadusta ja luonteesta riippumatta. Kuntien ja kuntayhteisöjen toimipaikkoja koskevat tiedot puolestaan perustuvat Tilastokeskuksen ylläpitämään työssäkäyntitilastoon. Henkilöstöä koskevat tiedot kuvaavat työsuhteiden lukumääriä poikkileikkaustietona vuoden lopussa.

Työssäkäyntitilastossa henkilöstö (työpaikka) määritellään eri tavalla kuin yritysaineistossa, jossa henkilöstötieto määritellään henkilötyövuosina. Esimerkiksi osa-aikaista työtä tekevä henkilö muodostaa laskennallisesti yhden työpaikan. Jos työtä esimerkiksi äitiysloman vuoksi hoitaa sijainen, saattaa vastaavasti muodostua kaksi työpaikkaa. Työsuhteet voivat olla luonteeltaan myös tilapäisiä ja lyhytaikaisia.

5.7.3 Yritysaineistoon liittyviä käsitteitä

Tilastokeskuksen Yritys- ja toimipaikkarekisteri

Tilastokeskus ajantasaistaa vuosittaisilla kyselyillä kaikkien monitoimipaikkaisten ja vähintään 20 henkeä työllistävien yksitoimipaikkaisten yritysten yritys- ja toimipaikkatiedot. Alle 20 henkilöä työllistäviä yrityksiä tiedustellaan toimialoitain ositettuna otantaan sisältyvät yksiköt. Perustetut yritykset sisällytetään uusien yritysten tiedusteluun yleensä kerran melko pian toiminnan aloittamisen jälkeen.

On huomattava, että toimipaikkakäsite ei julkisyhteisöjen osalta ole vielä vakiintunut, joten se ei kaikilta osin ole vertailukelpoinen yritysaineistossa käytetyn määrittelyn kanssa. Myös tietosisältö on yritysaineistoa suppeampi. Erityyppisten toimijoiden tiedot on kuitenkin muokattu rakenteeltaan samoiksi, joten niitä voidaan käyttää yhdessä.

Yritys

Yritys on määritelty yhden tai useamman henkilön yhdessä harjoittamaksi taloudelliseksi toiminnaksi, joka tähtää kannattavaan tulokseen. Yrityksiä ovat:

- ammatin- ja liikkeenharjoittajat, jotka toimivat omalla nimellä tai rekisteröidyllä toiminimellä,
- oikeushenkilöt (esim. osakeyhtiö, osuuskunta, säästöpankki, taloudellinen yhdistys ja avoin yhtiö),
- julkiset rahoituslaitokset ja valtion liikelaitokset.

Liikeyritys

Liikeyritys on talousyksikkö, joka kattaa menonsa kokonaan tai ainakin pääosin myynti-, korko-, osinko- tai vakuutusmaksutuloin. Yrityksen pääasiallisena tarkoituksena on tuottaa tavaroita tai palveluksia myytäväksi markkinoilla tuotantokustannukset peittäväään hintaan tai palvelua tällaisia yrityksiä.

Voittoa tavoittelematon yhteisö

Talousyksikköä, joka kattaa menonsa jäsenmaksuilla, avustuksilla, valtion- tai kuntatalouden määrärahoilla, ei pidetä liikeyrityksenä. Nämä yksiköt tarjoavat tavaroita ja palveluja pääasiassa alle tuotantokustannusten tai rajatulle joukolle. Voittoa tavoittelemattomia yhteisöjä ovat esimerkiksi terveys, koulutus- ja sosiaalipalveluja tarjoavat yhdistykset, säätiöt, rahastot, puolueet, työnantaja- ja työntekijäjärjestöt sekä valtionkirkot ja muut uskonnolliset yhteisöt.

Toimipaikka

Toimipaikka on yhden yrityksen omistama, yhdessä paikassa sijaitseva ja pääasiassa yhdenlaisia tavaroita tai palveluja tuottava yksikkö. Jokaisella yrityksellä on vähintään yksi toimipaikka, suurimmilla satoja. Yritystä, jolla on useampia toimipaikkoja, sanotaan monitoimipaikkaiseksi. Varsinainen toimipaikka harjoittaa yrityksen normaalia tuotantotoimintaa. Toimipaikkoja ovat esimerkiksi tehdas, myymälä, toimisto ja versta. Liikenteessä ja rakennustoiminnassa toimipaikka on pää- tai piirikonttori, josta toimintaa johdetaan.

Aputoimipaikka sijaitsee erillään varsinaisesta tuotantotoiminnasta ja se tuottaa palveluja (ei tavaroita) vain yritykselle itselleen. Aputoimipaikkoja ovat yrityksen pääkonttori, varasto omia tavaroita varten, korjaamo omien ajoneuvojen korjaamista varten ja tutkimusyksikkö omien tuotteiden kehittelyä varten.

Henkilöstö

Henkilöstö käsittää palkansaajat ja yrittäjät. Henkilöstö on muunnettu kokovuosityöllisiksi siten, että esimerkiksi puolipäiväinen työntekijä vastaa puolta henkilöä ja kaksi puolivuotista työntekijää vastaa yhtä kokovuosityöllistä. Yritys- ja toimipaikkarekisterin tiedusteluihin sisältyvät yritysten henkilöstö on estimoitu palkkojen perusteella.

Liikevaihto

Tilastolainsäädäntöön perustuen Tilastokeskus ei luovuta toimipaikkakohtaista liikevaihtotietoa. Yritystasolla löytyy luokiteltu tieto liikevaihdon suuruusluokasta. Liikevaihto on yleensä yrityksen tuloslaskelman mukainen. Matka- ja mainostoimistoissa liikevaihdon tilalla käytetään myyntikatetta ja ammatinharjoittajilla tuottoja ammatista. Eräiden toimialojen yrityksille ei tilastoida liikevaihtoa. Tärkein näistä on rahoitus- ja vakuutustoiminta. Liikevaihto on tilikaudelta, joka päättyy 1.4.20xx - 31.3.20xx+1 välisenä aikana.

Toimiala

Yrityksen toimiala on yritysaineistossa määritelty Tilastokeskuksen TOL 2008 -toimialaluokitusten mukaisesti. TOL-luokitus on selattavissa [Tilastokeskuksen sivuilla](#). Kaikille yrityksille ja varsinaisille toimipaikoille määritellään itsenäisesti toimiala luokituksen tarkimmalla tasolla. Aputoimipaikan toimiala on yleensä sama kuin yrityksen päätoimiala. Monitoimipaikkaisen yrityksen päätoimiala määräytyy yrityksen eri toimialoilla toimivissa toimipaikoissa syntyvän arvonlisäyksen perusteella. Arvonlisäys vastaa läheisesti jalostusarvoa. Yrityksen kunkin toimialan arvonlisäys saadaan kertomalla kunkin toimipaikan työllisten määrä toimipaikan toimialan keskimääräisellä arvonlisäyksellä ja suhteuttamalla saatu luku toimipaikan toiminta-aikaan tilastovuoden tilikaudella. Yrityksen päätoimiala on sen toimipaikan toimiala, jossa tilikauden arvonlisäys on suurin. Päätoimiala määritellään vaiheittain toimialaluokituksen kirjaintasolta tarkimmalle tasolle.

6 SeutuRAMAVA

SeutuRAMAVA tarjoaa yhtenäisin perustein laskettua tietoa pääkaupunkiseudun voimassa olevien asemakaavojen rakennusmaavaroista. Tieto esitetään kaavayksikön tarkkuudella. Lisäksi aineistoon kuuluu kaupunginosittain summattua tietoa vireillä olevien asemakaavojen kerrosaloista. Tiedot on laskettu Seudullisen perusrekisterin SePen rekisteriaineistoista ja ne on julkaistu rekisteri- ja geometriatietoina sekä tämän lisäksi kahtena MapInfo-käyttäjää palvelevana valmiina työtilana. SeutuRAMAVAn muuttajat on selitetty tietokuvauksissa.

Yleisenä käsitteenä rakennusmaavaranolla tarkoitetaan kaavoitettujen alueiden rakentamismahdollisuuksia suunnittelutilanteesta ja kaavoitusvaiheesta riippumatta. Käsitteet tonttivaranto ja asemakaavavaranto kuvaavat yleensä rajoitetummin vain asemakaavoitettujen tonttien rakennusmaavaranota.

SeutuRAMAVA on tarkoitettu suunnittelua, hallintoa ja tutkimusta palvelevaksi työkaluksi. Se tarjoaa laajat mahdollisuudet esimerkiksi maankäytön, liikenneverkkojen, yhdyskuntarakenteen, kiinteistöpolitiikan, infrastruktuurin ja ilmastomuutokseen sopeutumisen analyysiin ja suunnitteluun.

SeutuRAMAVAn tiedot

Aineisto	Aineiston ajankohta	Tuottaja / Lähde	Formaatti	Alueellinen kattavuus	Spatiaalinen tyyppi	Julkaistu avoimena datana	Copyright-merkintä
SeutuRAMAVA	23.12.2020	HSY/Seudullinen perusrekisteri	MapInfo tab, dbf, MapInfo-työtilat	Pääkaupunkiseutu	Alue, piste	Vuoteen 2016 asti tilastoalueittain ja kaupunginosittain yleistettynä. Tästä eteenpäin yleistettynä kortteleittain.	© HSY & pääkaupunkiseudun kunnat 2020

6.1 SeutuRAMAVAn tietojen julkaiseminen

SeutuRAMAVA-aineiston tietoja ei saa julkaista yksilöivässä muodossa. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että yksittäinen kaavayksikkö ei saa olla tunnistettavissa esitettäessä mitä tahansa ominaisuustietoja esimerkiksi kartalla, taulukossa tai tekstissä.

SeutuRAMAVA-aineistosta voidaan julkaista yleistettyä tietoa esimerkiksi aluejakoihin summattuna. Tällöinkin tulee huomioida yleistyksen riittävä taso, jotta yksittäistä kaavayksikköä ei voida tietojen perusteella tunnistaa.

SeutuRAMAVA-aineiston käyttö rasteritaustakarttana on kuitenkin rajatusti sallittu pääkaupunkiseudun kuntien sisäisessä käytössä, myös tilanteissa, joissa kaikille käyttäjille ei ole myönnetty SeutuData-lupaa. Olethan tällaisissa tapauksissa yhteydessä HSY:n SePe-päivystykseen (sepe@hsy.fi) tarkempia tietoja varten.

6.2 SeutuRAMAVAn kaavayksiköt

SeutuRAMAVA-aineisto sisältää voimassa olevien asemakaavojen varantotiedot kaavayksiköittäin voimassa olevien kaavayksiköiden osalta. Vain maanpäällisiin asemakaavoihin ja asemakaavan muutoksiin liittyvät kaavayksiköt ovat mukana aineistossa. Kiinteistönmuodostustilanteesta riippuen kaavayksiköt ovat joko rekisteritontteja, ohjeellisen tai vireillä olevan tonttijonon mukaisia tontteja, jakamattomia kortteleita tai korttelinosia.

Varantolaskennassa on huomioitu vain kaavayksiköt, joille on merkitty kaavoitettua kerrosalaa tai joille kerrosala on ollut laskettavissa tonttihakukausluvun ja pinta-alan avulla. Kaavayksiköitä ei ole rajattu käyttötarkoituksen mukaan, vaan varantotiedot on laskettu kaikkien käyttötarkoitusten kaavayksiköille, jos kerrosalatieto on ollut saatavilla.

Kaavayksikkö voi olla geometrialtaan alue, piste tai sijainniltaan tuntematon. Rakennusten yhdistely kaavayksiköihin tehdään Helsingin ja osittain Vantaan osalta linkkitaulun avulla ja Espoon, Kauniaisten ja osittain Vantaan osalta geometrisesti. Geometrisessa yhdistelyssä pistemäisille ja geometriattomille kaavayksiköille ei voida laskea varantotietoja, koska rakennuksia ei pystytä kohdistamaan kaavayksiköille. Siten pistemäisten ja geometriattomien kaavayksiköiden varantotietoja tulee käyttää harkiten.

SeutuRAMAVAssa on tiedot yli 70 000 kaavayksiköstä. Kustakin yksiköstä on SePestä laskettujen varantotietojen lisäksi käytettävissä ominaisuustietoja, jotka kuvaavat muun muassa kaavayksikön sijaintia ja käyttötarkoitusta, kaavaa ja sen käsittelyvaihetta, rakennusoikeutta sekä rakennetun ja rakenteilla olevan kerrosalan määrää. Aineisto tarjoaa tietoa kaavayksikön omistajalajista, jota varten on SePe-tiedoista luotu kuntarekisterien luokitusta tarkempi 40-luokkainen maanomistajaluokitus. Rekisteritietojen lisäksi aineisto tarjoaa erilaisia aineiston käyttöä helpottavia apumuuttujia (APU-alkuiset muuttajat).

Vireillä olevien asemakaavojen mukaisia varantoja ei toistaiseksi puutteellisista geometriatiedoista johtuen voida kohdentaa kaavayksiköille. SeutuRAMAVA sisältää kuitenkin kaupunginosittain summattua tietoa vireillä olevien kaavojen rakentamismahdollisuuksista siltä osin, kun näistä löytyy tietoa kaupunkien ylläpitämistä kuntarekistereistä. Vireillä olevien kaavayksiköiden käyttötarkoituksia ja kerrosalatietoja voi halutessaan tutkia tarkemmin SeutuDaten kaava- ja kaavayksikkötiedoista. Osa vireillä olevista kaavayksiköistä voi olla päällekkäisiä voimassa olevien kaavayksiköiden kanssa.

6.3 Varantolaskennan perusteet

SeutuRAMAVAn keskeinen tieto on laskennallinen asemakaavavaranto. Laskennan lähtökohtana on kullekin kaavayksikölle asemakaavakartalla määritelty kerrosala eli rakennusoikeus, josta vähennetään kaavayksikölle rakennettujen ja rakenteilla olevien rakennusten kerrosalat. Kerrosalojen suora erotusta kutsutaan kaavayksikön teoreettiseksi varannoksi. Laskennallinen varanto saadaan vähentämällä tästä teoreettisesta varantoluvusta kerrosalaeriä, jotka kaavayksikön käyttötarkoitus ja rakentamisaste huomioon ottaen arvioidaan käytännössä jäävän rakentamatta. Arvioinnin kriteerit ovat tällöin seuraavat:

- jos asumiseen tai muuhun kuin työpaikkarakentamiseen osoitetulla kaavayksiköllä jäljellä oleva varanto on alle 100 k-m², varanto nolldataan.
- jos työpaikkarakentamiseen tai keskustatoimintoihin osoitetulla kaavayksiköllä jäljellä oleva varanto on alle 400 k-m², varanto nolldataan. Ennen syksyä 2013 tuotetuissa SeutuRAMAVA-aineistoissa myös niiden työpaikkarakentamiseen osoitettujen kaavayksiköiden varanto on nolldata, joiden rakentamisaste on yli 80 prosenttia
- jos kaavayksikkö on asemakaavan mukaan hyvin vajaasti rakennettu eli sen rakennusoikeudesta on käytetty alle 20 prosenttia (=lähes tyhjä yksikkö), se luokitellaan laskennassa tyhjäksi tontiksi eli sen rakennettu kerrosala nolldataan (=oletetaan purettavaksi).

SeutuRAMAVA-aineistoon on myös lisätty apumuuttuja, jolla kerrostalorakentamisen varantoja voidaan arvioida peruslaskentaa tiukemmalla kriteerillä eli laskennassa on käytetty varannon nolldaamisen raja-arvona 1000 k-m² (muuttuja AK1000).

Rekisteritiedoilla laskettu varannon määrä ei ole yksiselitteinen ja kiistaton luku. Laskentaan vaikuttaa kaksi keskeistä tekijää: 1) rakennusoikeuden rekisteriin kirjaus ei ole täydellistä (mm. puuttuvat tiedot lisäkerrosaloista) ja 2) vastaavasti rakennetuissa ja rakenteilla olevissa kerrosaloissa voi olla puutteita. RAMAVA-laskentaan ei ole katsottu tarpeelliseksi liittää pidemmälle vietyä tulkintaa varannon käyttökelpoisuudesta, vaan tulkinta jää tietojen hyödyntäville asiantuntijoille. Tulkintaa varten tarvitaan rekisteriaineistojen lisäksi aina paikallista asiantuntemusta ja ennakoivaa tietoa esimerkiksi kaavamuutosten tuomista vaikutuksista.

6.4 Lisärakentamisoikeuden arviointi

Asemakaavojen tarkemmillä kaavamääräyksillä sallitaan usein erilaista lisärakentamista, jonka kirjaaminen rekisteriin on haasteellista. Kuntien ylläpitämässä rekisteritiedoissa lisäkerrosalaa ei pääsääntöisesti lasketa mukaan rakennusoikeuteen (KALA). Lisärakennusoikeus (LROIK) ilmoitetaan vain luokiteltuna tietona "ei"/"kyllä".

Niillä kaavayksiköillä, joilla on lisärakennusoikeutta (LROIK=1), on lisärakennusoikeuden vaikutuksen arvioimiseksi SeutuRAMAVAn ominaisuustietoihin lisätty apumuuttujaksi ns. täydennetty kerrosala (KALA2), jossa kaavayksikön kerrosalaa on korotettu keskimääräisellä 10 prosentin lisäyksellä.

6.5 Varantojen yleistetyt käyttötarkoitukset

Asemakaavojen määrittelemät moninaiset kaavayksiköiden käyttötarkoituserkinnot (KTKIR ja KTNRO) on SeutuRAMAVAn varantotiedoissa yleistetty käyttökelpoisempaan muotoon eli kuuteen pääluokkaan. Asuntorakentamisen varanto on jaettu kahteen luokkaan eli pientalo- (AP) ja kerrostalorakentamista (AK) voidaan tarkastella erikseen. Työpaikkarakentamisen osalta varantojen käyttötarkoitukset on yleistetty kolmeen luokkaan: yleiset rakennukset (Y), liike- ja toimistorakennukset (K) sekä teollisuus- ja varastorakennukset (T). Keskustatoimintojen korttelialueiden (C) osalta kaavayksikön varanto on jaettu yhteen tai useampaan varantotyyppiin asemakaavamääräysten ja -kartan sekä kuntarekisteritietojen perusteella. Lisäksi on ns. kaatoluokka (NN), jossa on mukana luokittelematon varanto ja erilaiset muut kaavan mukaiset käyttötarkoitukset, jotka eivät sisälly edellä mainittuihin luokkiin.

Varantoyksiköiden luokat

Asuminen	LASKVARA_AP Pientalorakentamisen varannot
	LASKVARA_AK Kerrostalorakentamisen varannot
Työpaikat	LASKVARA_Y Yleisten rakennusten rakentamisen varannot
	LASKVARA_K Liike- ja toimistorakentamisen varannot
	LASKVARA_T Teollisuus- ja varastorakentamisen varannot
Muut	LASKVARA_NN Muu rakentaminen (liikenneterminaalit, loma-asutusalueet, teknisen huollon alueet yms.) tai luokittelematon varanto
Kaikki luokat yhteensä	LASKVARA_YHT

6.6 Tarkennettu omistajaluokitus

SeutuRAMAVAn varten on luotu kuntarekistereissä ylläpidetyn JUHTA-suosituksen mukaisen 14-luokkaisen omistajalajitiedon lisäksi tarkempi 40-luokkainen ryhmittely. Se on muodostettu omistajatietojen ja niiden omistusosuuden perusteella. Kaavayksiköllä ei ole omistajatietoa, joten sen omistajaksi on määritelty se omistaja, jolla on suurin omistusosuus siihen kiinteistöön, jolla on suurin leikkaava pinta-ala kaavayksikön kanssa.

Tarkemman omistajalajiluokittelun (OMLALJ_40) avulla käyttäjät voivat helpommin analysoida eri omistajaryhmien omistuksia ja halutessaan summata näitä luokkia oman käyttötarpeensa mukaisiksi kokonaisuuksiksi. Aineisto ei sisällä tietoja yksittäisistä omistajista.

SeutuRAMAVAn tarkemman omistajalajitiedon avulla voidaan omina ryhminään tarkastella muun muassa:

- yksittäisten kuntien omistamia maita
- valtion eri hallintokuntien maanomistuksia sekä
- rakennusliikkeiden ja rakennuttajien omistamia maita.

Rakennusliikkeiden ja rakennuttajien omistajalajiluokitus eivät ole täysin kattavia. Yritykset eivät välttämättä osta kiinteistöä omiin nimiinsä, vaan se hankitaan esimerkiksi rakennettavan taloyhtiön nimiin. Osa tämän tyyppisistä tapauksista on voitu rekisteritiedoista tunnistaa ja luokitella omaksi ryhmäkseen: rakennus- tai rakennuttajayritys asunto- tai kiinteistöosakeyhtiön asiamiehenä. Rakennusliikkeet ja rakennuttajat ovat myös jossain määrin solmineet pitkäaikaisia vuokrasopimuksia rakennettavista tonteista, jolloin vuokranantaja näkyy omistajana.

7 Rekistereiden ja SeutuRAMAVAn tietokuvaukset

SeutuData-aineistot ovat paikkatietoa eli tietoa, jolla on maantieteellinen sijainti ja kuvailevia ominaisuustietoja. SeutuData:n ominaisuustiedoilla eli muuttujilla tarkoitetaan rekisteritaulujen sarakkeita, jotka kuvaavat yksittäisen tiedon saamaa arvoa kullakin rivillä. Esimerkiksi rakennustiedoissa rakennuksen käyttöönottovuosi on yksi ominaisuustieto.

Aineistojen ominaisuustiedot ja niiden sisältö on kuvattu tietoryhmittäin SeutuData:n tietokuvauksissa. Tietokuvauksista ilmenee rekisteriaineistojen sisällön lisäksi käytetyt luokitukset, tietojen luotettavuus, puuttuvan tiedon määrä sekä esitystapa. Tietokuvaukset on jaettu pdf-muodossa, joten niitä on helppo selata suoraan kirjanmerkkien ja linkkien avulla.

7.1 Tietokuvausten käyttö

Toisiaan vastaavien tietojen rekisteröintitapa vaihtelee kunnittain. Tietojen harmonisoinnin avulla on mahdollista tehdä seudullisia tarkasteluja ja se on edellyttänyt kompromisseja esimerkiksi kuntien käyttämiä luokituksia yhtenäistettäessä. SeutuData luokiteltujen ominaisuustietojen tulkitsemisessa on huomioitava, että kaikki luokituskoodistojen koodiarvot eivät täsmää kunnissa käytettyjen luokitusten kanssa.

Koodiarvojen tarkistaminen tietokuvauksista on tärkeää tehtäessä kyselyitä ja analyyskejä koodistojen pohjalta. Lisäksi tulee huomioida, että numeromuotoisissa kentissä puuttuva tieto on merkitty arvolla 999 999 999, koska Mapinfo ei tunnista numeromuotoisissa kentissä tyhjää arvoa (null). Näin erotellaan nollatieto puuttuvasta tiedosta.

7.2 Esimerkki tietokuvausten käytöstä

Tutkija haluaa tehdä tilaston rakennusten käyttöönottovuoden perusteella ja etsii tietoa ko. muuttujasta pdf-muotoisista tietokorteista. Sisällysluettelon mukaan käyttöönottovuosi on esitetty ominaisuustiedossa nimeltä KAVU. Klikkaamalla KAVU-nimeä tutkija pääsee suoraan tietokortille. Tietokortissa on seuraavat tiedot:

Lyhenne: ominaisuustiedon nimi sarakkeessa

Nimi: ominaisuustiedon nimi

Tietoryhmä: missä rekisteri- tai suunnitteluaineistoissa tieto on käytössä

Kuvaus: kuvaus siitä, mitä ominaisuustiedolla tarkoitetaan ja miten se ilmenee rekisterissä

Käsittelysäännöt: Millä tavalla tietoa ylläpidetään kuntarekistereissä ja miten tieto on tuotettu. Ylläpito- ja tuotantotavat voivat vaihdella kunnittain.

Luotettavuus: Kuinka luotettavaa tieto on rekisterinpitäjän näkökulmasta. Luotettavuus voi vaihdella kunnittain.

Muoto: tietotyypin muoto, esim. char tai integer.

Luokitus: ominaisuustiedon koodisto (jos on olemassa, KAVUlla sitä ei ole)

Puuttuva tieto: puuttuvan tiedon merkki. Huomioitava analyyskejä tehdessä.

Puuttuvan tiedon määrä: Puuttuvan tiedon määrä per aineisto ja kunta.

KAVU-tietokortin mukaan puuttuvaa tietoa ei ole paljoakaan ja luotettavuuskin on tilastokäyttöön riittävä, joten tutkija voi käyttää tietoa tilastossaan. Tilastoa tehdessä on muistettava poistaa tuntemattomat tiedot eli arvolla 999999999 olevat tiedot.

8 SeutuData-suunnitteluaineistot

SeutuData-aineistopakettiin on koottu kartta- ja rekisteritietojen lisäksi käyttäjien toivomia suunnittelua palvelevia paikkatietoja. Suunnitteluaineistot vaihtelevat SeutuDatassa vuosittain aineistojen päivitystiheyden ja saatavuuden mukaan.

SeutuData'20 suunnitteluaineistot

Aineisto	Aineiston ajankohta	Tuottaja / Lähde	Formaatti	Alueellinen kattavuus	Spatiaalinen tyyppi	Julkaistu avoimena datana	Copyright-merkintä
<u>SeutuRAMAVA</u>	23.12.2020	HSY/Seudullinen perusrekisteri	MapInfo tab, Esri shp, MapInfo-työtilat	Pääkaupunkiseutu	Alue, piste	Vuoteen 2016 asti tilastoalueittain ja kaupunginosittain yleistettynä. Tästä eteenpäin yleistettynä kortteleittain.	© HSY & pääkaupunkiseudun kunnat 2020
<u>Seudullinen väestöennusteaineisto (tulossa)</u>	<i>Ennuste ajalle 2019-2028, väestö 2000-2018. Helsinki, Vantaa, Espoo: Laadittu 2020. Kauniainen: Laadittu 2019.</i>	<i>Helsingin seudun aluesarjat tilastokanta, Tilastokeskus ja HSY, rajat ks. Seutukartta.</i>	<i>MapInfo tab</i>	<i>Pääkaupunkiseutu</i>	<i>Alue, piste</i>	<i>Kyllä</i>	<i>Väestöennustetiedot © Helsingin, Vantaan ja Espoon kaupungit sekä Tilastokeskus 2019. Aluerajaus © Helsingin kaupunkimittauspalvelut, Helsingin seudun kunnat ja HSY 2019.</i>
<u>Seudulliset tulotasotiedot</u>	Laadittu 2020 (aineistossa vuodet 2020-2018)	Helsingin seudun aluesarjat tilastokanta ja HSY, rajat ks. Seutukartta.	MapInfo tab, Esri Shp	Espoo, Helsinki, Vantaa	Alue, piste	Kyllä	© HSY © Helsingin seudun aluesarjat tilastokanta ja Tilastokeskus 2020 © Helsingin kaupunkimittausosasto, alueen kunnat ja HSY 2019
<u>Seudullinen koulutusrakennearineisto</u>	Laadittu 2020 (aineistossa vuodet 2000-2018)	Helsingin seudun aluesarjat tilastokanta ja HSY, rajat ks. Seutukartta.	MapInfo tab	Espoo, Helsinki, Vantaa	Alue, piste	Kyllä	© HSY © Helsingin seudun aluesarjat tilastokanta ja Tilastokeskus 2020 © Helsingin kaupunkimittausosasto, alueen kunnat ja HSY 2019
<u>Oppilaaksiottoalueet</u>	Lukuvuosi 2021-2022	Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupungit sekä HSY	MapInfo tab, Esri shp	Espoo, Helsinki, Vantaa	Alue	Helsinki	© Espoon, Helsingin ja Vantaan kaupungit 2021
<u>Pääkaupunkiseudun palvelupisteet (kunnat ja kuntayhtymät)</u>	25.11.2020	Pääkaupunkiseudun palvelukartta	MapInfo tab	Pääkaupunkiseutu	Piste	Kyllä	© Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan kaupungit 2020
<u>Työssäkäyntitilasto</u>	31.12.2018 (aluejako ajankohdan 1.1.2020 mukainen)	Tilastokeskus	PC Axis	Pääkaupunkiseutu	Ei ole, tilastoaineisto	Ei	© Tilastokeskus 2020
<u>Joukkoliikennelinjat ja -pysäkit</u>	8.1.2021	HSL:n joukkoliikennerekisteri	MapInfo tab, Esri shp	HSL:n toiminta-alue	Viiva, piste	Kyllä	© HSL 2021
<u>Joukkoliikennesuunnitelmat</u>	Huhtikuu 2021	Aineisto HSL, esitystapa HSY	MapInfo tab, Esri shp	HSL:n toiminta-alue	Viiva, piste	Ei	© HSL 2021
<u>Liityntäpysäköinti</u>	26.2.2021	HSL	MapInfo tab, Esri shp	HSL:n toiminta-alue	Alue, piste	Kyllä	© HSL 2021
<u>Kaupunkipyöräasemat</u>	Huhtikuu 2020	HSL	MapInfo tab, Esri shp	Espoo, Helsinki, Vantaa	Piste	Kyllä	© HSL 2021
<u>Liikennemäärät</u>	25.11.2020	Väylävirasto	MapInfo tab	Uusimaa	Viiva	Kyllä	© Väylävirasto 2020
<u>Tukesin valvomat kemikaali- ja räjähdekohteet</u>	30.11.2020	Data: Turvallisuus- ja kemikaalivirasto, esitystapa: HSY	MapInfo tab, Esri shp,	Uusimaa	Alue	Ei	© Tukes 2021, HSY 2021
<u>Äänestysalueet</u>	2021	Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten mittausorganisaatiot	MapInfo tab, Esri shp	Pääkaupunkiseutu	Alue	Kyllä	© Helsingin, Vantaan, Espoon ja Kauniaisten kaupunkimittaus 2021

8.1 Seudullinen väestöennusteaineisto (tulossa)

Lisääme tuoreimman väestöennusteaineiston SeutuData'20-aineistopakettiin, kun aineisto valmistuu. Toistaiseksi voit lukea edellisvuoden aineistokuvauksen alta. Päivitämme tietokuvauksen kun uusi aineisto on valmis.

Väestöennusteaineistossa on esitetty pääkaupunkiseudun väkiluku iän mukaan alueittain. Toteutuneet väkiluvut ovat ajalle 31.12.2000–31.12.2018 ja väestöennusteet ajalle 31.12.2019–31.12.2028. Helsingin, Vantaan ja Espoon ennusteet sekä toteutuneet väkiluvut on poimittu [Aluesarjat-tietokannasta](#). Kauniaisen väestöennuste on tuotettu Tilastokeskuksen [StatFin-tietokannan](#) tiedoista. Kauniaisten tiedot kattavat ainoastaan kuntatason tiedot. HSY on tuotteistanut aineiston edelleen paikkatiedoksi ja muokannut aineistot käyttäjystävälliseen muotoon. Aluesarjoissa on siirrytty käyttämään Tilastokeskuksen kanssa yhteneväistä vuosimerkintätapaa, jossa tilastointiajankohta on aina vuoden viimeinen päivä. Tämä on hyvä huomioida, sillä aiemmissa aineistoissa tilastointiajankohta on ollut vuoden ensimmäinen päivä.

Väestöennusteaineisto koostuu neljästä eri tiedostosta, jotka kuvaavat neljää eri aluetasoa (kunta, suuralue, tilastoalue ja pienalue). Aineistojen taulukossa ALUETASO kentän numero kertoo, mitä tasoa kohde edustaa (kunta=0, suuralue=1, tilastoalue=2 ja pienalue=3). Alueen nimi on sarakkeessa ALUE. Tuntemattomien ja ei voimassa olevien aluejakojen geometriat on viety pisteiksi merialueelle. Suuralueissa on osa-alueisiin kuulumattomat sekä ne, joiden koordinaatit puuttuvat tai ovat virheelliset, ryhmitelty luokkaan muut (ALUETASO=9), ja niiden KOKOTUN on merkitty taulukkoon KUNTA+999999. Tilasto- ja pienaluetasoilla on muutama aluejako, jotka eivät ole enää voimassa. Niiden KOKOTUN on tyhjä ja SUUR, TILA ja PIEN on 999 999 999. KOKOTUN muodostuu kunta - suuralue - tilastoalue - pienalue merkeistä (lisätietoja pdf -tietokuvauksissa).

Aineiston ikäluokat (IKÄ-attribuutti) ovat TOTAL (kaikki ikäluokat), 0, 1, 2, ..., 18, 19, 20-24, 25-29, 30-34, ..., 90-94, 95+. Tilastot ja ennusteet on esitetty vuosittaisissa kentissä v2000, v2001, ..., v2026. Puuttuva tieto vuosittaisissa väkikummissa on ilmoitettu koodilla 999 999 999.

Seudullisen väestöennusteen karttatason

Väestöennuste_kunta.tab	Väestöennustetiedot kunnittain
Väestöennuste_suur.tab	Suuralueiden ja sijainniltaan tuntemattomien väestöennustetiedot
Väestöennuste_tila.tab	Väestöennustetiedot tilastoalueittain
Väestöennuste_pien.tab	Väestöennustetiedot pienalueittain

8.2 Seudulliset tulotasotiedot

Tulotasotiedot sisältävät tietoja 15 vuotta täyttäneen väestön valtionveronalaisista tuloista (euroa) sarjan viimeisimmän vuoden rahassa. Tiedot perustuvat verohallituksen verotietokannan valtionveronalaisia tuloja koskeviin tietoihin. Valtionveronalaisiksi tuloksiksi on katsottu tulot, joiden suuruus on vähintään 2 euroa.

Väestön tulotasotiedot-aineistossa on esitetty aluemuotoisena paikkatietona kunkin alueen keskitulo mukaanlukien tulottomat (katulo_a), keskitulo laskettuna ilman tulottomien osuutta (katulo_b), tulot yhteensä, 15 vuotta täyttäneiden lukumäärä ja tulottomien lukumäärä. Tiedot on poimittu Aluesarjat-tietokannasta (www.aluesarjat.fi). HSY on tuotteistanut aineiston edelleen paikkatiedoksi ja muokannut aineiston käyttäjystävälliseen muotoon. Aineistossa on tiedot vuosilta 2010–2018. Aineistossa on käytetty Seutukartan 2019 aluejakoa, joten se ei ole yhtenevä tämänvuotisen Seutukartan aluejakojen kanssa. Tulotasotiedot-aineisto kattaa Helsingin, Espoon ja Vantaan.

Vuonna 2020 tulotasotietojen tilastointitapa muuttui siten, että tiedot esitetään sarjan viimeisimmän vuoden rahassa, joten tämän vuoden SeutuDatalla julkaistut tulotasotiedot eivät ole täysin yhteneväisiä aiempien SeutuDaten tulotasotietojen kanssa.

Tulotasoa-aineisto koostuu neljästä eri tiedostosta, jotka kuvaavat neljää eri aluetasoa (kunta, suuralue, tilastoalue ja pienalue). Aineistojen taulukossa ALUETASO kentän numero kertoo, mitä tasoa kohde edustaa (kunta=0, suuralue=1, tilastoalue=2 ja pienalue=3). Alueen nimi on sarakkeessa ALUE. Tuntemattomien ja ei voimassa olevien aluejakojen geometriat on viety pisteiksi merialueelle. Suuralueissa on osa-alueisiin kuulumattomat sekä ne, joiden koordinaatit puuttuvat tai ovat virheelliset, ryhmitelty luokkaan muut (ALUETASO=9), ja niiden KOKOTUN on merkitty taulukkoon KUNTA+999999. Tilasto- ja pienaluetasoilla on muutama ei enää voimassa oleva aluejako. Niiden KOKOTUN on tyhjä ja SUUR, TILA ja PIEN on 999 999 999. KOKOTUN -kenttä tarkoittaa yhdistettyä aluetunnusta, jonka tarkemmat tietokuvaukset voi lukea SeutuDaten pdf-tietokuvauksista.

Mikäli alueella asuu vähemmän kuin 100 asukasta, tietoja ei ole esitetty ja niillä on puuttuvan tiedon merkki 999 999 999. Myös uusilla osa-alueilla aiempien vuosien tiedot puuttuvat, ja niiden arvoksi on annettu 999 999 999.

Tulotasojen karttatason

Tulotaso_kunta.tab Tulotaso_kunta.shp	Tulotasotiedot kunnittain
Tulotaso_suur.tab Tulotaso_suur.shp	Suuralueiden ja sijainniltaan tuntemattomien tulotasotiedot
Tulotaso_tila.tab Tulotaso_tila.shp	Tulotasotiedot tilastoalueittain
Tulotaso_pien.tab Tulotaso_pien.shp	Tulotasotiedot pienalueittain

8.3 Seudullinen koulutus rakenneaineisto

Koulutus rakenne-aineistossa on esitetty Espoon, Helsingin ja Vantaan 15 vuotta täyttäneen väestön koulutus rakenne alueittain vuoden viimeisenä päivänä vuosina 2000-2018. Aineisto sisältää erikseen ja yhteensä tiedot eri tason koulutusasteiden tutkinnon suorittaneista (toinen aste ja erikoisammattikoulutusaste, alin ja alempi korkeakouluaste sekä ylempi korkeakouluaste ja tutkijakoulutus) ja lisäksi perusasteen koulutuksen (tai tuntematon) suorittaneista sekä kaikista koulutusasteista yhteensä.

Tutkinnon suorittaneella väestöllä tarkoitetaan lukioiden, ammatillisissa oppilaitoksissa, ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa tutkinnon suorittaneita. Myös ammattitutkintolain mukaisen erillisessä tutkintotilaisuudessa suoritettua tutkinnon suorittaneet kuuluvat tutkinnon suorittaneeseen väestöön. Koulutustaso luokittelu perustuu kansainväliseen ISCED -luokittukseen. Ulkomailta muuttaneilla koulutustieto ei ole useinkaan tutkintorekisterissä.

Tiedot on poimittu Aluesarjat-tietokannasta (www.aluesarjat.fi), jonka tietolähde on Tilastokeskuksen tutkintorekisteri. HSY on tuotteistanut aineiston edelleen paikkatiedoksi ja muokannut aineistot käyttäjystävälliseen muotoon.

Koulutus rakenne-aineisto koostuu neljästä eri tiedostosta, jotka kuvaavat neljää eri aluetasoa (kunta, suuralue, tilastoalue ja pienalue). Aineistojen taulukossa ALUETASO kentän numero kertoo, mitä tasoa kohde edustaa (kunta=0, suuralue=1, tilastoalue=2 ja pienalue=3). Alueen nimi on sarakkeessa ALUE. Tuntemattomien ja ei voimassa olevien aluejakojen geometriat on viety pisteiksi merialueelle. Suuralueissa on osa-alueisiin kuulumattomat sekä ne, joiden koordinaatit puuttuvat tai ovat virheelliset, ryhmitelty luokkaan muut (ALUETASO=9), ja niiden KOKOTUN on merkitty taulukkoon KUNTA+999999. Tilasto- ja pienaluetasoilla on muutama aluejako, jotka eivät ole enää voimassa. Niiden KOKOTUN on tyhjä ja SUUR, TILA ja PIEN on 999 999 999. KOKOTUN muodostuu kunta - suuralue - tilastoalue - pienalue merkeistä (lisätietoja pdf -tietokuvauksissa).

Koulutusrakenteen karttatason

koulutusrakenne_kunta	Koulutusrakenne kunnittain
koulutusrakenne_suur	Koulutusrakenne suuralueittain
koulutusrakenne_tila	Koulutusrakenne tilastoalueittain
koulutusrakenne_pien	Koulutusrakenne pienalueittain

8.4 Oppilaaksiottoalueet

Aineisto sisältää Helsingin, Espoon ja Vantaan oppilaaksiottoalueet lukuvuodelle 2021-2022. Kuntakohtaiset aineistot ovat lähtöisin kaupungeilta. HSY on harmonisoinut aineistot ja muokannut ne käyttäjäystävälliseen muotoon.

Ominaisuustietoina aineistossa on juokseva numero (id), oppilasalueen nimi tai koulukohtaisilla oppilasalueilla koulun nimi sekä kuntanumero.

Helsingissä suomenkielisen ja ruotsinkielisen perusopetuksen oppilaaksiottoalueet on määritetty koulukohtaisesti. Oppivelvollisella on oikeus päästä siihen peruskouluun, jonka oppilaaksiottoalueella hän asuu. Suomenkielisessä perusopetuksessa on lisäksi kaksi laajennettua oppilaaksiottoaluetta (Käpylä ja Puistola), joilla sijaitsee useampi kuin yksi suomenkielinen peruskoulu. Näillä alueilla kaupunki osoittaa lapselle lähikouluksi yhden alueen kouluista. Lisätietoa aiheesta [tästä linkistä](#).

Espoossa ja Vantaalla suomenkielisen perusopetuksen oppilaaksiotto tapahtuu laajoilta oppilasalueilta, joista jokaiseen kuuluu useampi ala- ja yläkoulu. Espoossa oppilasalueita on seitsemän ja Vantaalla neljä. Oppilaalle osoitetaan lähikouluksi jokin asuinpaikan mukaisen oppilasalueen kouluista. Lähikouluksi ei aina voida osoittaa maantieteellisesti lähintä koulua, koska perustettavien ryhmien määrä ja ikäluokkien koot vaihtelevat.

Ruotsinkielisillä alakouluilla on Espoossa koulukohtaiset oppilaaksiottoalueet. Espoon ruotsinkielisille yläkouluille ei ole määritetty varsinaisia oppilaaksiottoalueita, mutta Espoossa on kolme vuosiluokkien 7–9 opetusta järjestävää koulua, joista kuhunkin ohjataan oppilaat tietyistä alakouluista. Vantaalla ruotsinkielisille kouluille ei ole määritetty niin ala- kuin yläkoulunkaan osalta erillisiä oppilaaksiottoalueita.

Helsingin oppilaaksiottoalueissa voi tapahtua muutoksia vuosittain. Espoon oppilaaksiottoalueissa on tehty päivitykset tulevalle lukuvuodelle. Ruotsinkieliset oppilasalueiden päivitykset astuvat voimaan elokuussa 2021. Vantaan oppilaaksiottoalueet pysyvät ennallaan lukuvuodella 2021-2022.

Oppilaaksiottoalueiden karttatason

Oppilaaksiottoalue_ala_suo.tab Oppilaaksiottoalue_ala_suo.shp	Suomenkielisen perusopetuksen alakoulujen oppilaaksiottoalueet
Oppilaaksiottoalue_yla_suo.tab Oppilaaksiottoalue_yla_suo.shp	Suomenkielisen perusopetuksen yläkoulujen oppilaaksiottoalueet
Oppilaaksiottoalue_ala_rou.tab Oppilaaksiottoalue_ala_rou.shp	Ruotsinkielisen perusopetuksen alakoulujen oppilaaksiottoalueet
Oppilaaksiottoalue_yla_rou.tab Oppilaaksiottoalue_yla_rou.shp	Ruotsinkielisen perusopetuksen yläkoulujen oppilaaksiottoalueet

8.5 Pääkaupunkiseudun palvelupisteet

1Aineisto sisältää pääosan pääkaupunkiseudun kuntien palveluiden sijainneista ja yhteystiedoista pistemuotoisena paikkatietona. Aineisto on luokiteltu teemoittain.

Tiedot on poimittu Helsingin kaupungin talous- ja suunnitteluosaston tietohallintayksikön ylläpitämästä Pääkaupunkiseudun palvelukartalta. Aineisto sisältää palvelukohtaisen luokittelun ja sijaintitiedon lisäksi toimipisteiden yhteystiedot, mukaan lukien www-sivujen osoitteet ja puhelinnumerot. Mukana on myös tietolähde sekä tieto siitä, onko palvelu kunnan tuottama. Koordinaattittomat palvelupisteet on sijoitettu merialueelle.

Aineisto on avointa dataa. Ajantasaisen aineiston voi ladata KML- tai JSON-muodossa Pääkaupunkiseudun palvelukartasta osoitteesta www.hel.fi/palvelukartta. Tiedot ovat saatavilla myös REST-rajapinnan kautta.

Pääkaupunkiseudun palvelusteaineiston luokittelu

Palveluluokka	Palveluluokan selite
102	Vesihuolto
103	Voimalaitokset
104	Kelan toimipisteet ja TE-toimistot
105	Kirjastot
106	Joukkoliikenne
107	Leikkipaikat
108	Ulkoliikunta
109	Sisäliikunta
110	Esiopetus
111	Perusopetus
112	Lukiokoulutus
113	Ammatillinen koulutus
114	Aikuiskoulutus
115	Yliopistot ja ammattikorkeakoulut
116	Lastensuojelu
117	Vammaispalvelut
118	Vanhuspalvelut
119	Päihdepalvelut
120	Muu sosiaalihuolto
121	Päiväkotihoidot
124	Perhepäivähoito
125	Leikkitoiminta
126	Terveysasemat
127	Hammashoito
128	Äitiys- ja lastenneuvolat
129	Viheralueet
130	Akkujen keräys
131	Energiajäte
132	Kartonginkeräys
133	Lamppujen keräys
134	Lasinkeräys
135	Metallinkeräys
136	Muovinkeräys
137	Pahvinkeräys
138	Paperinkeräys
139	Paristonkeräys
140	Puujäte
141	Sekajäte
142	Sähkö- ja elektroniikkaromu
143	Tekstiilien keräys
144	Vaarallinen jäte
145	Bio- ja puutarhajäte

8.6 Työssäkäyntitilasto

Tilastokeskuksen ylläpitämä työssäkäyntitilasto on vuositilasto, joka sisältää tietoa väestön taloudellisesta toiminnasta ja työssäkäynnistä alueittain. SeutuDatalle on tästä aineistosta koottu alueelliset tiedot (kaikki aluetasot tarkimmalle tilastoaluejolle asti) pääkaupunkiseudulla työssäkävien määrästä (=pääkaupunkiseudun työpaikkamäärästä). Aineisto on vuodelta 2018.

Työpaikat on esitetty toimialoittain TOL 2008-luokituksella. Toimialaluokitukset kattavat toimialojen kaikki tasot tarkimmalle 5-numerotasolle asti (huom. kaikilla toimialoilla ei ole luokitusta 5-numerotasolle asti). Alueella työssäkävien tiedot ovat vuoden viimeisen viikon poikkileikkaustietoja ja ne perustuvat tuoreimpaan saatavilla olevaan tilastoon. TOL-luokitus on selattavissa [Tilastokeskuksen sivuilla](#).

Tilasto on tarkoitettu apu- ja tausta-aineistoksi toimipaikkatietoja käyttäville. Aineiston avulla voi esimerkiksi tarkistaa henkilöstön lukumääriä alueittain ja toimialoittain. Tarkistuksia kannattaa tehdä varsinkin yritysten toimipaikkatietoja käytettäessä, koska henkilöstön lukumäärätiedot ovat osittain vain suuruusluokka-arvioita. Lisäksi on aina hyvä selvittää eri aineistojen käsitelmäärittelyjen erot. Yritysten ja niiden toimipaikkojen henkilöstöä kuvaavat tiedot ovat laskennallisia (eli kokovuosityöllisiksi muutettuja) tietoja. Sen sijaan

työssäkäyntitilaston määrittelyn mukaan esimerkiksi osa-aikaista työtä tekevä henkilö muodostaa laskennallisesti yhden työpaikan. Vastaavasti jos työtä esimerkiksi äitiysloman vuoksi hoitaa sijainen, saattaa näin muodostua kaksi työpaikkaa. Työsuhteet voivat olla luonteeltaan myös tilapäisiä ja lyhytaikaisia. Työssäkäyntitilastossa ei myöskään tehdä eroa kiinteissä työpaikoissa tehtävän työn ja luonteeltaan liikkuvan työn välillä, vaan kaikki henkilöt on pyritty sijoittamaan johonkin toimipaikkaan työn luonteesta riippumatta.

Tarkemman työpaikan sijaintitiedon puuttuessa on henkilöt kiinnitetty asuinkuntaansa. Valtaosalla yrittäjistä työpaikan sijaintikunta on henkilön asuinkunta. Tämä voi vääristää alueittaisia työpaikkamääriä. Muutkin lähtötietojen puutteellisuudet voivat vääristää alueittaisia työpaikkamääriä. Esimerkiksi monitoimipaikkaisen yrityksen palveluksessa olevan henkilön työpaikka on tarkemman tiedon puuttuessa kiinnitetty asuinkuntaan tai henkilöt ovat voineet kasaantua yrityksen päätoimipaikkoihin. Työssäkäyntitilasto on kaikkine luokitusasoinen laaja aineisto ja siitä olisi erittäin hankala poimia summa- tai muita tietoja normaaleilla taulukko- ohjelmilla, sillä eri luokitusasoja ei aineistossa ole eroteltu toisistaan. Tästä syystä aineisto on SeutuDatalla PC-axis -muodossa (.px). PX-Win on Tilastokeskuksen jakama ilmaisohjelmisto, joka on tarkoitettu työssäkäyntitilaston kaltaisten laajojen tilastoaineistojen käsittelyyn. Ohjelman voi ladata [Tilastokeskuksen sivuilta](#).

Työssäkäyntitilaston tietojen julkaiseminen vaatii julkaisuluvan.

8.7 Joukkoliikennelinjat- ja pysäkit

Aineisto sisältää Helsingin, Espoon, Vantaan, Kauniaisten, Keravan, Kirkkonummen, Tuusulan ja Sipoon joukkoliikennelinjat ja pysäkit. Tiedot on poimittu Helsingin seudun liikenteen (HSL) Joukkoliikennerekisteristä ja aineiston läpileikkauksajankohta on 8.1.2021. HSY on projisoinut aineiston WGS84-koordinaatistosta GK25-koordinaatistoon. Tarkemmat tietosisältökuvaukset on esitetty aineistojen yhteydessä olevissa metatietodokumenteissa.

Aineisto on avointa dataa ja se on ladattavissa osoitteesta www.hsl.fi/avoindata. Aineistoa saa vapaasti kopioida, levittää ja julkaista. Aineiston käytön yhteydessä on suositeltavaa mainita, että kyseessä on HSL:n aineisto sekä datan liikennöintikausi (esim. HSL:n joukkoliikenneverkosto kevät 2021).

Joukkoliikennelinjat ja -pysäkit kartta-aineistot

JORE_linjat.tab / JORE_linjat.shp	HSL:n joukkoliikennelinjat
JORE_pysakit.tab / JORE_pysakit.shp	HSL:n joukkoliikennepysäkit
JORE_pysakit_reitti.tab / JORE_pysakit_reitti.shp	HSL:n pysäkit linjoittain

8.8 Joukkoliikennesuunnitelmat

Aineistot sisältävät pääkaupunkiseudun merkittävimmät joukkoliikennesuunnitelmat (bussi- ja raideliikenne). Aineistot ovat vektorimuotoisia. Kohteista linjat ovat viivakohteita ja asemat sekä pysäkit pistekohteita. Ominaisuustietoina ovat linjatunnukset, suunta, joukkoliikennelaji, suunnitelman aikataulu ja vaihe sekä linkki mahdollisiin lisätietoihin.

Aineisto on kooste erivaiheista suunnitelmista, joten attribuuttitietojen sekä suunnitelmien tarkkuus vaihtelee kohteittain. Alkuperäisen datan vaihtelevan muodon vuoksi sama pysäkki voi olla aineistossa useaan kertaan, mutta kuitenkin siten että "linjanro"-tiedon perusteella pitäisi pystyä yhdistämään tiettyyn suunnitelmaan liittyvät pysäkit. Aineisto on jaoteltu pääosin joukkoliikennetyypin ja suunnan mukaisesti tasoille.

Sopiva mittakaava aineistojen tarkastelulle on 1:10 000 – 1:100 000. Aineistot soveltuvat hyvin suunnittelun tueksi, mutta samalla tulee huomioida, että kyseiset tiedot ovat suunnitelmia ja niitä koskevat linjaukset, linjatunnukset, pysäkit sekä käyttöönottoajankohdat voivat vielä muuttua. Tarkempaa tietoa suunnitelmista löytyy HSL:n [www-sivustolta](#). SeutuDatalla tiedot suunnitelmista perustuvat Helsingin seudun liikenteen (HSL) keväällä 2021 luovuttamiin aineistoihin. Tyyliä aineistoille on laatinut HSY.

Joukkoliikennesuunnitelmien aineistot

Länsimetron jatke.tab Länsimetron jatke.shp	Länsimetron jatkeen linjaus
Länsimetron jatkeen asemat.tab Länsimetron jatkeen asemat.shp	Länsimetron jatkeen asemat
Pisara.tab Pisara.shp	Pisara-radon yleissuunnitelma 2012 (Liikenneviraston vahvistama), linjaus
Pisaran_asetat.tab Pisaran_asetat.shp	Pisara-radon yleissuunnitelma 2012 (Liikenneviraston vahvistama), asemat
Kaupunkiraitiotielinjat_suunta1.tab Kaupunkiraitiotielinjat_suunta1.shp	Olemassa olevien raitiotielinjojen laajentamissuunnitelmien ja uusien linjauksien suunnitelmien suunta 1.
Kaupunkiraitiotielinjat_suunta2.tab Kaupunkiraitiotielinjat_suunta2.shp	Olemassa olevien raitiotielinjojen laajentamissuunnitelmien ja uusien linjauksien suunnitelmien suunta 2.
Kaupunkiraitiotielinjat_suunta4.tab Kaupunkiraitiotielinjat_suunta4.shp	Olemassa olevien raitiotielinjojen laajentamissuunnitelmien ja uusien linjauksien suunnitelmien suunta 4.
Kaupunkiraitiotielinjat_pysakit.tab Kaupunkiraitiotielinjat_pysakit.shp	Olemassa olevien raitiotielinjojen laajentamissuunnitelmien ja uusien linjauksien suunnitelmien pysakit.
Pikaraitiotielinjat_suunta1.tab Pikaraitiotielinjat_suunta1.shp	Pikaraitiotielinjasuunnitelmien suunta 1.
Pikaraitiotielinjat_suunta2.tab Pikaraitiotielinjat_suunta2.shp	Pikaraitiotielinjasuunnitelmien suunta 2.
Pikaraitiotielinjat_suunta3_4.tab Pikaraitiotielinjat_suunta3_4.shp	Pikaraitiotielinjasuunnitelmien suunnat 3 ja 4.
Pikaraitiotielinjat_pysakit_suunta1.tab Pikaraitiotielinjat_pysakit_suunta1.shp	Pikaraitiotielinjasuunnitelmiin kuuluvat pysakit suuntaan 1.
Pikaraitiotielinjat_pysakit_suunta2.tab Pikaraitiotielinjat_pysakit_suunta2.shp	Pikaraitiotielinjasuunnitelmiin kuuluvat pysakit suuntaan 2.
Pikaraitiotielinjat_pysakit_suunta3_4.tab Pikaraitiotielinjat_pysakit_suunta3_4.shp	Pikaraitiotielinjasuunnitelmiin kuuluvat pysakit suuntiin 3 ja 4.
Runkobussilinjat_suunta1.tab Runkobussilinjat_suunta1.shp	Runkobussilinjien linjaukset suunta 1.
Runkobussilinjat_suunta2.tab Runkobussilinjat_suunta2.shp	Runkobussilinjien linjaukset suunta 2.
Runkobussilinjat_pysakit_suunta1.tab Runkobussilinjat_pysakit_suunta1.shp	Runkobussilinjien pysakit suunta 1.
Runkobussilinjat_pysakit_suunta2.tab Runkobussilinjat_pysakit_suunta2.shp	Runkobussilinjien pysakit suunta 2.

8.9 Liityntäpysäköinti

Helsingin seudun liityntäpysäköintiaineisto on poimittu läpileikkauseineistona HSL:n liityntäpysäköinnin informaatiojärjestelmästä. Aineisto on vektorimuotoista dataa liityntäpysäkkien sijainneista sekä niiden ominaisuustiedoista.

Aineisto koostuu kolmesta erillisestä tasosta: autoliityntäpysäköintipaikoista, pyöräliityntäpysäköintipaikoista sekä liityntäpysäköintialueista, jotka vastaavat joukkoliikenteen solmukohtia, kuten juna- tai linja-autoasemaa ja ne voivat sisältää useita liityntäpysäköintipaikkoja. Ominaisuustietoina ovat mm. auto- ja pyöräpaikkojen määrät, hinnoittelu ja varustelu.

Aineisto ulottuu HSL:n toiminta-alueelle ja sen poikkileikkauseinakohta on 26.2.2021. Aineisto on avointa dataa ja se on ladattavissa alkuperäisenä osoitteesta www.hsl.fi/avoindata.

Liityntäpysäköinnin karttatasot

Autoliityntäpysäköinti.tab / Autoliityntäpysäköinti.shp	Autopaikkojen sijainti alueina
Pyöräliityntäpysäköinti.tab / Pyöräliityntäpysäköinti.shp	Pyöräpaikkojen sijainti alueina
Liityntäpysäköintialueet.tab / Liityntäpysäköintialueet.shp	Joukkoliikenteen solmukohdat pisteinä

8.10 Kaupunkipyöräasemat

Aineisto sisältää Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkipyöräasemat kaupunkipyöräkaudella 2021. Helsingin ja Espoon kaupunkipyörät muodostavat yhden palvelukokonaisuuden ja Vantaan kaupunkipyörät oman palvelukokonaisuuden. Helsingissä ja Espoossa kaupunkipyörä voi käyttää kaupunkien välillä, Vantaalla kaupunkipyörät on tarkoitettu kaupungin sisäiseen liikkumiseen.

Aineisto sisältää kaupunkipyöräaseman sijainnin, osoitteen, nimen ja pyöräpaikkojen lukumäärän asemalla. Alkuperäinen aineisto on HSY:ssä käännetty WGS84-koordinaatistosta GK25-koordinaatistoon, ja luotu kohteille juokseva numerointi (FID).

Aineisto on avointa dataa ja siihen sovelletaan avoimen datan julkaisuehtoja. Aineisto on ladattavissa alkuperäisenä osoitteesta www.hsl.fi/avoindata.

8.11 Liikennemäärät (Uusimaa)

Liikennemääräaineisto on vektorimuotoista dataa. Aineisto kuvaa moottoriajoneuvojen liikennemäärää Väylän ylläpitämillä maanteilla Uudenmaan alueella. Tietoa ylläpitää Väylävirasto ja tieto luetaan vuosittain liikennelaskentajärjestelmän kautta. Tieto kuvaa tien poikkileikkauksen liikennettä osuudella, jolla liikennemäärä ja liikenteen koostumus on

vakio. Aineisto sisältää sekä moottoriajoneuvojen kokonaismäärän että raskaiden ajoneuvojen määrän.

Aineistossa MUUTOSPVM ilmoittaa tiedon muokkauksen päivämäärän ja LASKVV laskennan suorittamisvuoden.

Moottoriajoneuvojen kokonaismäärä ilmoitetaan seuraavasti:

KVL Vuoden keskimääräinen vuorokausiliikenne

KAVL Arkipäivän keskimääräinen vuorokausiliikenne

KKVL Kesän keskimääräinen vuorokausiliikenne

Aineiston tarkempi kuvaus löytyy tästä [linkistä](#). Aineisto on kokonaisuudessaan ladattavissa Väylän avoimesta [latauspalvelusta](#).

8.12 Tukesin valvomat kemikaali- ja räjähdekohteet

Aineisto sisältää Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) valvomien kemikaalikohteiden kiinteistörajat sekä kohteille määritetyt konsultointivöhykkeet. Konsultointivöhykkeillä tapahtuvista kaavoitusmuutoksista tai merkittävämmästä rakentamisesta on pyydetty lausunto Tukesilta ja pelastusviranomaiselta. Aineistoon kuuluvat Uudellamaalla sijaitsevat kohteet sekä kohteet, joille määritetty konsultointivöhyke ulottuu pääkaupunkiseudun kuntien puolelle.

Kohteet ja konsultointivöhykkeet ovat aineistossa omina tasoinaan. Tietokantojen ominaisuustietoihin on kirjattu kohteen nimi, kunta, osoite, konsultointivöhyke ("puskuri"), toimiala sekä laitoksen toiminnasta riippuva laitoksen luvan tyyppi ("toiminnanlaitos").

Aineistossa olevat laitokset kuuluvat Seveso-direktiivin (2012/18/EU) piiriin ja ovat tyypiltään toimintaperiaateasiakirjalaitoksia sekä turvallisuusselvityslaitoksia.

Kohteita kuvaavan aineiston on laatinut Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes). HSY on laatinut Tukesin toimittaman aineiston pohjalta kohteiden konsultointivöhykkeitä kuvaavan aineiston sekä kohteiden ja vyöhykkeiden visualisoinnit.

Lisätietoa Tukesin verkkosivuilta:

<https://tukes.fi/teollisuus/maankayton-suunnittelu>

https://tukes.fi/documents/10197/8647605/Kemikaalilaitosten_viranomaisvalvonnan_nykytilan_tarkastelu.pdf

8.13 Äänestysalueet

Aineisto sisältää Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten keskusvaalilautakuntien, kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymät äänestysalueet vuoden 2021 kuntavaaleihin.

Aineistoja ylläpitävät Helsingin, Espoon, Kauniaisten ja Vantaan kaupunkimittaus. Aineistojen yhdistämisestä ja julkaisusta vastaa Helsingin kaupunkimittauspalvelut. Aineisto on avointa dataa ja sen voi ladata myös [HRI:stä](#).

Tarkkuudeltaan äänestysalueet vastaavat tilastoalueita ja aineisto sopii hyvin analyysien lähtöaineistoksi. Äänestysaluejako-kartassa on esitetty alueiden rajat sekä joitakin alueisiin liittyviä ominaisuustietoja. Aineistoa käytettäessä on huomioitava, että sekä alueet, niiden tunnuksot ja nimet saattavat vaihdella vuosittain. Kartta-aineistoa ei sellaisenaan voi soveltaa aikaisempien vuosien vaalien tulosten tilastointiin.

9 SeutuData-kartat

SeutuData-aineistokokoelma sisältää useita kartta-aineistoja, jotka ovat peräisin eri kartantuottajilta. Ne soveltuvat mm. taustakartoiksi, teemakarttojen luomiseen sekä tutkimuksen tueksi. Kartat ovat suurimmaksi osaksi vektorimuotoisia. Kartta-aineistoista on tehty muutamia valmiita työtoja, jotka on helppo ottaa käyttöön oman työskentelyn pohjalle (.work-päätteiset Mapinfo-tiedostot).

Oheisessa taulukossa on listattuna kaikki SeutuDaten kartta-aineistot ja niiden keskeisimmät ominaisuustiedot kuten kartan mittakaava. Karttojen julkaisulupa-asiat ja lisenssiehdot ovat kuvattu kirjan [kohdassa 2](#).

SeutuData'20 -kartat

Kartta-aineisto	Aineiston ajankohta	Tuottaja	Formaatti	Alueellinen kattavuus	Spatiaalinen tyyppi	Mittakaava ja koordinaatisto	Julkaistu avoimena datana	Copyright-merkintä
Seutukartta	2020	Pääkaupunkiseudun, Kirkkonummen, Tuusulan, Keravan, Nurmijärven, Järvenpään, Mäntsälän, Vihdin, Hyvinkään, Sipoon ja Pornaisten kunnat sekä Helsingin kaupunkimittauspalvelut ja HSY. Koonti: Helsingin kaupunkimittauspalvelut, lisätiedot karttatilaukset@hel.fi	MapInfo tab, MapInfo työtilat	Pääkaupunkiseutu, Kirkkonummi, Tuusula, Kerava, Nurmijärvi, Järvenpää, Mäntsälä, Vihti, Hyvinkää, Sipoo ja Pornainen.	Piste, viiva, alue, rasteri	1: 10 000 - 1:50 000, ETRS-GK25	X	© Helsingin kaupunkimittauspalvelu Helsingin seudun kunnat ja HSY, 2020
Pääkaupunkiseudun opaskartta	2020	Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan kaupungit. Koonti: Helsingin kaupunkimittauspalvelut, lisätiedot karttatilaukset@hel.fi	Rasteri GeoTIFF (sis. myös tfw ja tab)	Pääkaupunkiseutu	Rasteri	1:25000, ETRS-GK25 (saatavilla 2m ja 4m resoluutiolla myös harmaasävyisinä)	X	© Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupungit 2021
Suomen kuntajako	2020	Maanmittauslaitos. Lisätiedot asiakaspalvelu@maanmittauslaitos.fi	MapInfo tab	Suomi	Alue	1:10 000, ETRS-TM35FIN	X	© Maanmittauslaitos 2020
Postinumeroalueet (koko Suomi)	2021	Tilastokeskus. Lisätiedot: paavo@tilastokeskus.fi	MapInfo tab, shp	Koko Suomi	Alue	1:200 000. Soveltuu käytettäväksi korkeintaan 1:100 000 mittakaavaisten aineistojen kanssa. ETRS-TM35FIN	X	© Tilastokeskus 2021
Pääkaupunkiseudun postinumeroalueet	Tammikuu 2021	Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan kaupungit sekä HSY	MapInfo tab, shp	Pääkaupunkiseutu	Alue	1: 10 000, ETRS-GK25	X	© Espoon, Helsingin ja Vantaan kaupungit sekä HSY 2021
Maastotietokanta	2021	Maanmittauslaitos, HSY (kuvaustekniikka). Lisätiedot: asiakaspalvelu@maanmittauslaitos.fi	MapInfo tab, MapInfo työtilat	Helsingin seutu	Piste, viiva, alue	1:10 000, ETRS-GK25	X ilman kuvaustekniikoita	© Maanmittauslaitos 2021
Kaupunginosat	2021	Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan kaupungit sekä HSY	MapInfo tab, Esri shape	Pääkaupunkiseutu	Alue	1:10 000, ETRS-GK25	x	© Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan kaupungit sekä HSY 2021
Digiroad	2020	Väylävirasto (lähtöaineisto), HSY (kuvaustekniikka). Lisätiedot: tuki@digiroad.fi	MapInfo tab	Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen, Tuusula, Nurmijärvi, Kirkkonummi, Kerava, Järvenpää, Vihti, Pornainen, Mäntsälä, Hyvinkää, Sipoo	Viiva	1: 10 000, ETRS-GK25	X	© Väylävirasto / Digiroad 2020

9.1 Seutukartta

Seutukartta on Helsingin Seudun neljäntoista kunnan tiedoista koottu yleiskartta, joka kuvastaa alueen maankäyttöä, liikenneverkkoa sekä hallinnollisia aluejakoja. Seutukarttaa voidaan hyödyntää erilaisissa analyyseissä, karttatuotteiden lähtöaineistona sekä taustakarttana. Suositeltava mittakaava aineiston käytössä on 1:10 000- 1:50 000. Kartta-aineisto on yleistetty kuntien opaskartta-aineistoista. Hallinnolliset aluerajat on esitetty siinä mittakaavassa, missä kunnat niitä ylläpitävät.

Seutukartta koostuu vektorimuotoisista tasoista sekä työtiloista, jotka on helppo ja nopea ottaa käyttöön. Seutukartta on jaettu maankäyttöä (rakennettu alue, rakentamaton alue, teollisuusalue, vesialue), liikenneverkkoa ja hallinnollisia aluejakoja kuvaaviin tasoihin. Seutukartan tasot on esitetty tarkemmin alla olevissa taulukoissa.

Aineistoon on lisätty kaksi koko aluetta kuvaavaa rasterimuotoista karttaa (maankäyttö, liikenne), joista on tulostettu kaksi eri versiota (tarkempi ja yleispiirteisempi, tiedostomuoto png). Lisäksi aineistoon sisältyy ruutukartat (ruutukoot 250 m, 500 m, 1 km ja 2 km).

Seutukartta päivitetään vuosittain ja sitä ylläpitää HSY:n ja kuntien yhteisen sopimuksen mukaisesti Helsingin kaupunkimittauspalvelut. Seutukartta jaetaan osana HSY:n vuosittain julkaisemaa SeutuData-tuotetta sekä avoimena datana HSY:n avoin data -sivustolla (www.hsy.fi/avoindata) sekä Helsingin kaupunkimittauspalveluiden avoin data -sivustolla

(kartta.hel.fi/avoindata) Seutukartan käyttö- ja julkaisuehdot määräytyvät "Creative Commons Nimeä 4.0 Kansainvälinen -lisenssin" mukaisesti. Aineistoja käytettäessä tulee mainita lähdetiedot.

Seutukartan karttatasot

A_es_pie	Espoon pienaluejako
a_es_til	Espoon tilastoaluejako
A_es_suu	Espoon suuraluejako
a_hk_pie	Helsingin pienaluejako
a_hk_osa	Helsingin osa-aluejako
a_hk_per	Helsingin peruspiirijako
a_hk_suu	Helsingin suurpiirijako
a_hy_pie	Hyvinkään pienaluejako
a_hy_til	Hyvinkään tilastoaluejako
a_hy_suu	Hyvinkään suuraluejako
a_ja_til	Järvenpään tilastoaluejako
a_ja_suu	Järvenpään suuraluejako
a_ka_pie	Kauniaisten pienaluejako
a_ka_til	Kauniaisten tilastoaluejako
a_ke_pie	Keravan pienaluejako
a_ke_til	Keravan tilastoaluejako
a_ki_pie	Kirkkonummen pienaluejako
a_ki_til	Kirkkonummen tilastoaluejako
a_ki_suu	Kirkkonummen suuraluejako
a_kunta	Kuntarajat
a_ma_pie	Mäntsälän pienaluejako
a_ma_til	Mäntsälän tilastoaluejako
a_nu_pie	Nurmijärven pienaluejako
a_nu_til	Nurmijärven tilastoaluejako
a_nu_suu	Nurmijärven suuraluejako
a_po_til	Pornaisten tilastoaluejako
a_seutu_pie	Helsingin seudun kuntien pienaluejaot yhdistettynä*
a_seutu_til	Helsingin seudun kuntien tilastoaluejaot yhdistettynä*
s_seutu_suu	Helsingin seudun kuntien suuraluejaot yhdistettynä*
a_si_pie	Sipoon pienaluejako
a_tu_pie	Tuusulan pienaluejako
a_tu_til	Tuusulan tilastoaluejako
a_tu_suu	Tuusulan suuraluejako
a_va_kos	Vantaan kaupunginosajako
a_va_suu	Vantaan suuraluejako
a_vi_pie	Vihdin pienaluejako
a_vi_til	Vihdin tilastoaluejako
a_vi_suu	Vihdin suuraluejako

* Mikäli kunnalla ei ole kyseisen tason aluejakoa, käytetään yhdistetyssä aineistossa seuraavaksi suurinta tasoa.

9.2 Pääkaupunkiseudun opaskartta

Pääkaupunkiseudun opaskartta on mittakaavaltaan yleistetty paikannuksen ja opastuksen avuksi tuotettu kartta pääkaupunkiseudun alueelta (Espoo, Helsinki, Kauniainen ja Vantaa). Kartta sisältää mm. seuraavat tiedot: nimistö, kadut, tiet ja rautatieyhteydet, julkiset rakennukset, kerrostaloalueet, pientaloalueet, teollisuusalueet, metsä- ja peltoalueet, luonnonsuojelualueita sekä kuntarajat. Kartalla on myös esitetty kaupunginosien ja osa-alueiden nimet sekä joitakin nähtävyyksiä ja julkisia palveluita. Opaskartassa ei esitetä kaupungin merialueen eteläisimpiä osia tai ulkosaaria.

Aineisto tuotetaan kantakartan, osoitepäättösten, lainvoimaisten asemakaavojen, ilmakuviin ja muiden tietolähteiden avulla. Kartta on tuotettu kunkin kunnan omasta vektoriaineistosta. Vantaan kaupungin osalta tiedot ovat vuodelta 2019. Vantaa on siirtynyt uusien karttajärjestelmien käyttöön, minkä vuoksi opaskartan vaatimia tietoja ei ole pystytty toimittamaan.

Opaskartasta on saatavilla kahdella eri resoluutiolla (2 ja 4 metriä). Molemmista versioista on saatavilla myös harmaasävykartat, jotka on sekä nimistötiedoilla, että ilman. Pääkaupunkiseudun opaskarttaa voidaan hyödyntää mm. yleiseen paikantamiseen, katuosoitteiden etsimiseen ja esimerkiksi matkailuun.

Pääkaupunkiseudun opaskartta julkaistaan rasterikuvatiedostona TIF-tiedostomuodossa. Rasterikuva asemoidaan ETRS-GK25 (EPSG:3879) koordinaattijärjestelmään TFW- ja TAB-tiedostojen avulla.

9.3 Suomen kuntajako

Kuntajakoaineisto on Maanmittauslaitoksen kerran vuodessa tuottama vektoriaineisto. Se tuotetaan kiinteistörekisteristä koko Suomen laajuisena, eikä kuntien rajoja ole yleistetty. Kunnat ovat aineistossa maa- ja merialueineen (aineistoa ei ole leikattu rantaviiva-aineistolla). Ominaisuustietoina ovat kuntanumerot ja kuntien nimet suomeksi sekä ruotsiksi.

Kuntajako-aineisto soveltuu käytettäväksi esimerkiksi tausta-aineistona, erilaisissa analyyseissä sekä kartta-aineistojen lähtötietona. Aineisto on Maanmittauslaitoksen avointa dataa.

9.4 Postinumeroalueet Suomi

Tilastolliset postinumeroalueet on muodostettu paikkatietomenetelmin rakennuspisteiden avulla väestötietojärjestelmästä peräisin olevan postinumerotiedon perusteella. Alueet eivät perustu hallinnollisiin jakoihin, eli ne saattavat sijoittua useamman kunnan alueelle. Postinumeroalueen raja sijoittuu pääsääntöisesti kahden eri postinumeron omaavan rakennuksen puoliväliin. Rajaustarkkuus on parempi tiiviisti rakennetulla alueella.

Postinumeroalueita voidaan hyödyntää vaihtoehtoisena aluejakona, kun ei haluta turvautua esimerkiksi tilastollisiin aluejakoihin. Postinumeroaineistosta on kaksi versiota. Toinen tiedosto kattaa kaikki Suomen kunnat maa- ja merialueineen ja toinen kattaa ainoastaan maa-alueet (leikattu rantaviiva-aineistolla).

Aineistossa on mukana myös tilastotietoa. Tilastokeskus on kerännyt aineistoon keskeisimpiä muuttujia, joiden avulla alueiden kuvaaminen ja vertailu on helppoa. Postinumeroalueet aineisto sisältää tietoja asukasrakenteesta, koulutusasteesta, asukkaiden ja talouksien tuloista, talouksien koosta ja elämänvaiheesta, rakennuksista ja asunnoista, työpaikoista sekä asukkaiden pääasiallisesta toiminnasta. Tarkemmat tietokuvaukset löytyvät [Tilastokeskuksen verkkosivuilta](#).

Tilastokeskuksen postinumeroalueaineisto on avointa dataa ja edellyttää käyttäjältä avoimen datan lisenssin noudattamista.

Postinumeroalueet Suomi -karttatasot

Postinumeroalueet_tilasto_2021.shp Postinumeroalueet_tilasto_2021.shp	Suomen postinumeroalueet ilman merialueita (leikattu rantaviivalla). Sisältää tilastotietoa alueista
Postinumeroalueet_meri_2021.tab Postinumeroalueet_meri_2021.shp	Suomen postinumeroalueet merialueiden kanssa. Ei sisällä tilastotietoa
copyright_Paavo.tab copyright_Paavo.shp	Lähdeviittaus

9.5 Pääkaupunkiseudun postinumeroalueet

Pääkaupunkiseudun postinumeroalueet-aineisto on syntynyt tarpeesta tarkempaan aluerajaukseen. Aineisto on tuotettu HSY:ssä yhdessä kuntien kanssa ja se soveltuu tarkkojen analyysien sekä tilastollisten tarkastelujen tekoon. Postinumeroaluerajaukset on tuotettu pitkälti kuntien omien rajausten pohjalta, jolloin ne ovat kuntien omien postinumeroaluerajausten kanssa yhteensopivia. HSY:ssä yhtenäistetyin aineiston tarkkuus vaihtelee hieman kunnittain johtuen lähtötiedoista ja ylläpitökäytännöistä. Postinumeroalueet eivät ole sidoksissa hallinnollisiin jakoihin, joten ne sijoittuvat osin useamman kunnan alueelle.

Aineisto sisältää tiedon postinumerosta, postitoimipaikasta, kunnasta sekä postinumeroalueen nimestä (nimitieto on viitteellinen). Postinumeroalueen nimi on peräisin Paavo-postinumeroalueaineistosta (SeutuDatalla nimellä Postinumeroalueet Suomi), joka on Tilastokeskuksen avointa dataa. Paavo-postinumeroalueaineisto sisältää postinumeroalueita tilastotietoa, joka on yhdistettävissä pääkaupunkiseudun postinumeroalue-aineistoon. Pääkaupunkiseudun postinumeroalueet aineisto on geometrialtaan Tilastokeskuksen vastaavaa tuotetta tarkempi. Molemmat postinumeroalueaineistot ovat avointa dataa.

9.6 Kaupunginosat

Kaupunginosat -aineisto koostuu pääkaupunkiseudun kuntien kaupunginosista, jotka määräytyvät asemakaavoituksessa. Kaupunkien mittaussosat ylläpitävät aineistoja asemakaavojen ja kantakartan perusteella. Aineisto on koostettu HSY:ssä kaupunkien rajapinta-aineistoista sekä erillispoiminnosta. Aineisto sisältää kuntanumeron, kaupunginosan numeron sekä nimen suomeksi ja ruotsiksi.

9.7 Maastotietokanta

Maastotietokanta sisältää maastoa ja rakennettua ympäristöä esittävää tarkkaa tietoa. Maastotietokannan sijaintitietojen tarkkuus vastaa mittakaavaa 1:5000–1:10 000. Maanmittauslaitos ylläpitää maastotietokannan tietoa jatkuvasti, hallintorajoja vuosittain ja muiden tietojen ajantasaisuus vaihtelee noin 5–10 vuoden välillä alueittain. SeutuData-aineistopakettissa olevaa maastotietokantaa on jalostettu HSY:ssä kuvaustekniikan osalta paremmin kuvaruutukäyttöön sopivaksi ja käyttäjäystävällisemmäksi. Karttatasojen sisältö on kuvattu ohjeessa taulukossa.

Maastotietokantaa voi käyttää monenlaisissa karttatuoiteissa. Sitä voidaan myös käyttää erilaisissa GPS-paikannusta hyödyntävissä paikannus-, reitinhuu-, ylläpito ja tiedonkeruusovelluksissa. Lisäksi Maastotietokantaa käytetään apuna rakentamisen suunnittelussa, kaavoituksessa sekä erilaisissa ympäristöön liittyvissä tutkimuksissa ja seurannoissa.

Maastotietokanta on ollut Maanmittauslaitoksen avointa dataa vuodesta 2012 lähtien. Ennen vuotta 2012 julkaistujen aineistojen kohdalla tulee pyytää julkaisulupa. Sen jälkeen ilmestynyttä Maanmittauslaitoksen avointa dataa saa kopioida, levittää ja julkaista vapaasti. Aineistoa saa muokata ja hyödyntää kaupallisesti sekä käyttää niitä osana sovellusta tai palvelua. Maastotietokantaa julkaistaessa tulee noudattaa kirjan alussa ilmeneviä ohjeita ja sääntöjä avoimen datan julkaisusta. Myös HSY:n jalostamat kuvaustekniikat voidaan julkaista Creative commons 4.0 nimeä lisenssin mukaisesti avoimena datana.

Maastotietokannan tasot ja työtilat

Karttatason nimi	Sisältö
Alueet.tab	Autoliikennealue, avoin alue, avoin metsämaa, hautausmaa, kaatopaikka, lentokentän kiitotie, muu lentokenttäalue, muu lentoliikennealue, luonnonsuojelualue, puisto, ratapiha, suoja-alue, tulva-alue, täytemaa, urheilu- ja virkistysalue, varastoalue, varvikko, vesikivikko
Hallinnolliset_alueet.tab	Kunnan raja, maakunnan raja, suoja-alue, ulko- ja sisäsaariston raja
Johtolinjat.tab	Sähkölinjat, muuntamot, kaasu- ja vesiputket
Kalliot_kivikot.tab	Hietikko, kallio, kivikko, louhos, maa-aineksen ottoalue; eloperäinen aines; hieno kivennäisaines; karkea kivennäisaines
Korkeus_syvyyssäyrät.tab	Korkeuskäyrä, syvyyssäyrä
Korkeustietoteksti.tab	Korkeusarvo, syvyyсарvo, syvyysspiste, vedenpinnan korkeusluku
Liikenneimet_symbolit.tab	Tien numero, siltanumero, hylky, poiju, merimerkki, rautatieliikennepaikka, vesikulkuväylän syvyys
Liikenneverkot.tab	Ajopolku, ajotie, autotie Ia - IIIb, rautatie, laivaväylä, metro, polkupyörätie, venereitti
Maastokuvioiden_reunat.tab	Jyrkäne, keinotekoinen rantaviiva, luiska, maastokuvion reuna; epämääräinen, maastokuvion reuna; yksikäsitteinen, pato, puurivi, sulkuportti, vesialueiden välinen reuna
Maatalousalueet.tab	Niitty, pelto, puutarha
Nimistö.tab	Selitteitä sekä kaupungin, kylän, liikennealueen, luonnonsuojelualueen, saaren, metsäalueen, rakennuksen, urheilun alueen yms. nimet
Rakennukset_alueina.tab	Asuinrakennus, kirkollinen rakennus, liike- tai julkinen rakennus, lomarakennus, teollinen rakennus, muu rakennus
Rakennukset_viivoina.tab	Asuinrakennus, kirkollinen rakennus, liike- tai julkinen rakennus, lomarakennus, teollinen rakennus, muu rakennus, aallonmurtaja, aita, ilmarata, pistolaituri, rakennelma, rakennusalueen reunaviiva
Suoalueet.tab	Helppokulkuinen metsää kasvava suo, puuton suo, soistuma, vaikeakulkuinen metsää kasvava suo, puuton suo
Suojelualueet.tab	Suojelualueen reunaviiva, kansallispuisto, luonnonsuojelualue
Symbolit.tab	Hautausmaa, havumetsä, kallio, muistomerkki, rauhoitettu puu, vedenottamo, vesitorni yms. symboleita.
Taajamaraja.tab	Taajama-alueet
Vesialueet.tab	Allas, maatuva vesialue, matalikko, vakavesi, virtavesi, leveys yli 5m
Virtavedet.tab	Allas, koski, virtavesi lev. 2-5 m, virtavesi lev. Alle 2 m
Copyright.tab	Lähdeviittaus
Työtilat	
Kaikki.wor	Kaikki keskeiset karttatietokannat sekä Copyright-merkintä
Tausta1.wor	Taustakartaksi soveltuva esitys, joka ei sisällä pienipiirteisiä kohteita.

9.8 Digiroad

Digiroad on kansallinen tie- ja katutietojärjestelmä, joka sisältää teiden ja katujen keskilinjageometrian sekä liikenteeseen liittyviä ominaisuustietoja. Viivamuotoisiin kohteisiin kuuluvat autolla ajettavat tiet, autoille tarkoitetut lautta- ja lossiyhteydet sekä erilliset kevyen liikenteen väylät. Digiroad sisältää tien ja liikenteeseen liittyviä ominaisuustietoja. Digiroadin tietojen lähteitä ovat Maanmittauslaitos, Liikennevirasto, kunnat sekä muutamat muut viranomaiset. Karttaa voidaan hyödyntää erilaisissa analyyseissä ja kartta-tuotteiden lähtöaineistona.

SeutuDatassa oleva Digiroad vastaa 3/2020 K-toimitusmuodon päivitysversiona. Aineistoa on muokattu HSY:ssä kuvaustekniikan osalta ja puuttuvan tiedon merkinnällä. Muilta osin aineisto vastaa Digiroadin alkuperäistä tielinkeaineistoa. Tarkemmat kuvaukset, ohjeet ja tiedot [Liikenneviraston Internet-sivuilta](#). Digiroad-aineiston voi ladata täydessä laajuudessa [Liikenneviraston latauspalvelusta](#).

10 Latauspalvelu

SeutuData-latauspalvelussa on kaikki vuodesta 1997 lähtien tuotetut SeutuData-aineistot (julkaistiin vuoteen 2018 asti nimellä SeutuCD). Aineistot päivitetään aina ensimmäiseksi latauspalveluun, josta ne on helppo ladata milloin vain. Palvelu on extranet-ympäristössä, joka toimii kunnissa ja kuntayhtymissä. Latauspalveluun pääsee SeutuRuudun kautta eli <https://seuturuutu.hsy.fi>. Kaikki SeutuRuutu-käyttäjät pääsevät latauspalveluun omilla käyttäjätunnuksillaan. Aineistoja voi ladata latauspalveluoikeudella myös ilman SeutuRuudun käyttöoikeutta. Lisätietoja SePe-palvelupuhelimesta 045 6578850 tai sähköpostitse sepe@hsy.fi.

Aineistot kattavat kaikki SeutuData-aineistot (ent. SeutuCD) vuodesta 1997 alkaen. Saatavilla ovat rekisteri-, kartta-, suunnittelu- ja tietokuvausaineistot. Myös koko SeutuData on ladattavissa palvelun kautta yhtenä pakettina. Huomioithan, että SeutuDaten sisältö vaihtelee hieman eri vuosina. Rekisteriaineistot ja osa kartta-aineistoista on vuosittain samoja, mutta erityisesti tarjottavissa suunnitteluaineistoissa on vaihtelua vuosittain.

Ladattavat aineistot

Latauspalvelussa aineistot ovat jaettu viiteen luokkaan:

1. Koko SeutuData
2. Rekisteriaineistot
3. Kartta-aineistot
4. Suunnitteluaineistot
5. Ohjeet ja tietokuvaukset

Kartta-aineistoista vanhat ortoilmakuvat ja pääkaupunkiseudun opaskartat jaetaan vain erillisestä pyynnöstä ja ne ovat koordinaatistossa KKJ2 / ETRS-GK25. Jos tarvitset näitä aineistoja, lähetä pyyntö SePe-sähköpostiin sepe@hsy.fi tai soita palvelunumeroon 045 6578850.

Aineistojen lataaminen

1. SeutuRuutu-tunnuksilla pääset SeutuDaten latauspalveluun SeutuRuudun pääsivun kautta. Latauspalvelu aukeaa SeutuRuudun pääsivun ylälaudassa olevan "SeutuData-lataus" linkin kautta.
2. Lataussivu aukeaa erilliselle valintasivulle, missä määritellään pakolliset hakuparametrit. Aluksi valitaan haluttu vuosi. Tämän jälkeen "aineiston tyyppi"-valikosta valitaan haluttu aineisto kansiorakenteen mukaisesti. Valinnan jälkeen näet listauksen tarjolla olevista aineistoista. Aineistojen sisältö voi vaihdella aineiston tuotantovuoden mukaan.
3. Aineisto ladataan valitsemalla haluttu tiedosto, minkä jälkeen lataus käynnistyy tavallisella tiedoston tallennuksella. Tarvittaessa aineistolistauksen voi purkaa "tyhjennä"-painikkeesta, millä pääset tyhjälle valintasivulle.

11 Rajapintapalvelut

HSY:n tuottamia käyttöoikeuden vaativia aineistoja on mahdollista hyödyntää OGC-standardin mukaisten WFS- ja WMS-rajapintojen kautta. Palvelussa on julkaistu vastaavat rekisteriaineistot kuin SeutuData-aineistokokoelmassa sillä erotuksella, että rekisteriaineistoista kiinteistöt, hallintayksiköt, rakennukset, asemakaavat ja kaavayksiköt päivittyvät joka toinen viikko. Muista aineistoista poiketen rakennustasoinen väestö -aineisto päivitetään rajapintapalveluun keväisin vastaamaan vuodenvaihteen rekisteritilannetta. Kartta-aineistoista WMS palveluna on julkaistu esimerkiksi Seutukartta ja Pääkaupunkiseudun opaskartta.

Jatkossa rajapinnassa julkaistaan myös SeutuDatassa olevia suunnittelu- ja kartta-aineistoja sekä mahdollisia muita aineistoja.

Käyttöohje rajapintapalvelusta on julkaistu [HSY:n Internet-sivuilla](#). Rajapinnan käyttö vaatii Seudullisen perusrekisterin (SePen) käyttöluvan. Kaikki nykyiset SeutuRuutu-käyttäjät saavat käyttöoikeuden rajapintaan ilman erillistä käyttöluvihakemusta. Käyttäjätunnus ja salasana rajapintapalveluun ovat samat kuin SeutuRuudussa. Rajapintapalvelun osoite on <https://seuturuutu.hsy.fi/ows/ows.ashx>. Lisätietoja saatte sähköpostitse sepe@hsy.fi tai puhelimitse **045 6578850**.

12 Yhteystiedot ja palaute

Palaute

SeutuDataa ja seudullista suunnittelua palvelevia paikkatietoaineistoja kehitetään käyttäjiltä saadun palautteen ja kehitysehdotusten pohjalta. Tavoitteenamme on tuottaa keskeiset suunnittelua palvelevat paikkatiedot korkealaatuisina, seudullisesti yhtenäisinä ja helposti käyttöönotettavina. Isoissa rekisterimassoissa on aina yksittäisiä virheitä, jotka löytyvät vain aineistoja käyttämällä. Otamme mielellämme vastaan havaintoja aineistoista löytyneistä epäselvyyksistä ja opastamme aineistojen käytössä.

HSY:n Seutu- ja ympäristötiedossa tehdään tilauksesta myös räätälöityjä tietopalvelupaimintoja Seudullisesta perusrekisteristä. Tällöin laskutus perustuu pääkaupunkiseudun kuntien yhdessä sopimaan rekisterihinnastoon luovutushinnoista. HSY tulouttaa rekisteritiedoista saadut tulot pääkaupunkiseudun kunnille.

SeutuDataan tai muihin seudullisiin paikkatietoihin liittyviä kysymyksiä voi kysyä SePe-palvelupuhelimesta tai sähköpostitse. Kysymyksiin vastaavat virka-aikaan HSY:n seudullisten paikkatietojen parissa työskentelevät henkilöt.

Yhteystiedot

SePe-puhelin: 045 657 8850
SePe-sähköposti: sepe@hsy.fi